

Soldik.

Călăușa

BIBLIOTECARULUI

IV.

AUG 1973

BIBLIOTECA INST. MED-FARM
TIRGU-MURES
GYOGYSZ. ES GYOGYSZ. INT.
KÖNYVTÁRA NYELVÉ

P4639

ianuarie · 1956

INST. MED-FARM TIRGU-MURES
GYOGYSZ. ES GYOGYSZ. INT. NYELVÉ

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI CULTURII DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	Pag.
MIHAIL SADOVEANU } MIHAI BENIUC }	1
•	
Planul de muncă cheazășia unei rodnice activități	2
BIBLIOTECI RAIONALE ȘI SATEȘTI	
Roadele unui schimb de experiență	5
BIBLIOTECI SINDICALE	
ION BUCUR — Cartea în sprijinul celor ce muncesc	9
DIN ISTORICUL BIBLIOGRAFIEI	
TH. LUDU — Contribuții la istoria bibliografiei române	12
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE	
A. I. KUDRIAVȚEVA — O sesiune științifică jubiliară	16
M. ȘILOVSKI — Una dintre cele mai vechi biblioteci raionale	19
ORGANIZAREA FONDULUI DE CARTI ȘI A CATALOAGELOR	
Pe marginea unor constatări la alcătuirea catalogului alfabetic	21
DISCUȚII	
G. ȘERBAN — Cataloagele și cititorii	24
CONCURSUL PENTRU CITIREA LITERATURII „IUBIȚI CARTEA“	
V. VRANAU — Din experiența noastră	27
*	
H. MARINESCU — Biblioteca Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea	29
*	
DEMOSTENE BOTEZ — Expoziția cărții franceze	33
BIBLIOTECI DIN ALTE ȚARI	
Dr. FRANZ UNTERKIRCHER — Colecția de manuscrise a Bibliotecii naționale a Austriei din Viena	35
ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR	
NE SĂRIU CORESPONDENȚII	41
CALENDARUL NOSTRU	42
BIBLIOGRAFIE	
	45

ÎN PRAG DE AN NOU

Îndrept salutul meu și buna mea urare
către toți acei care muncesc cu dragoste pentru
luminarea poporului. Călăuzindu-l întru cer-
cetarea adevărului, ajutându-l să-și îmbo-
gățească cunoștințele, trezindu-i interes
pentru comorile culturii noastre, ei vor spori
neconținut prețul libertății de care se bucură.

Mihail Sadoveanu

Vouă, deschizători ale porților inimii citi-
torilor, ca să pătrundă în ea slova menită
să ridice conștiința socialistă a oamenilor
din România, vouă, iubii bibliotecari, prie-
teni ai celor ce scriu și ai celor ce caută în
carte adevăr, vă trimit cu toată dragostea
un salut din pragul noului an 1956 și vă
urez rodnicie în munca voastră de lumina-
tori ai vieții.

Mihail Bennis

Planul de muncă

CHEZĂSIA

UNEI RODNICE ACTIVITĂȚI

Îndeplinirea primului nostru plan cincinal a însemnat pentru patria noastră o creștere considerabilă a puterii economice, un progres remarcabil al industriei, agriculturii, învățămîntului, ocrotirii sănătății, comerțului socialist.

La capătul acestei etape victorioase pe care o constituie îndeplinirea primului cincinal, oamenii muncii privesc cu încredere viitorul luminos către care-i călăuzește partidul, pregătindu-se pentru noi succese pe drumul construcției socialiste.

În decursul celor cinci ani din urmă, s-au obținut succese însemnate și pe tărîmul cultural. În domeniul muncii cu cartea au fost asigurate condiții materiale tot mai bune — expresie a grijii și atenției deosebite de care se bucură astăzi acest sector. Prin strădania lucrătorilor ce muncesc în cadrul bibliotecilor, lumina cărții se împrăstie în mase tot mai largi de oameni ai muncii, contribuind la dezvoltarea gustului de citit al acestora. Așa, de pildă, la sfîrșitul planului cincinal, biblioteca regională Birlad era frecventată de un număr de cititori de patru ori mai mare decît în 1952; biblioteca regională Stalin care la sfîrșitul anului 1952 număra 1427 cititori, și-a încheiat activitatea la 31 decembrie 1955 cu peste 10.000 cititori. În general, s-au înregistrat progrese însemnate nu numai în creșterea numărului de cititori, dar și în creșterea fondurilor de cărți, ca și în folosirea mijloacelor pentru răspîndirea cărților și atragerea de noi cititori.

Cel de-al doilea plan cincinal care deschide strălucite perspective pentru creșterea nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc, impune noi și multiple sarcini lucrătorilor din biblioteci și în special celor din bibliotecile regionale, de munca cărora depinde activitatea întregii rețele de biblioteci din regiunile respective. Aceste sarcini pot fi îndeplinite cu succes numai dacă lucrătorii bibliotecilor regionale își vor organiza munca pe bază de planuri just alcătuite.

La consfătuirea pe țară a directorilor bibliotecilor regionale și îndrumătorilor cu problemele bibliotecilor, care s-a ținut în zilele de 6 și 7 decembrie la Timișoara, problema planurilor de muncă a acestor biblioteci a constituit obiectul unor largi dezbateri. Cercetarea proiectelor planurilor de muncă prezentate de bibliotecile regionale din țară, a scos la iveală amploarea pe care o ia activitatea bibliotecilor regionale, preocuparea pentru folosirea de metode noi în munca pentru răspîndirea culturii. Tipărirea de cataloage, schimburile de cărți cu bibliotecile din U.R.S.S. și țările de democrație populară, întocmirea de bibliografii cu privire la trecutul și dezvoltarea economică și culturală a regiunii, înființarea de secții muzicale și alte inițiative noi pe care le găsim înscrise în planurile de muncă ale unor biblioteci regionale, sînt o dovadă concludentă în această privință.

Astfel, variate acțiuni sînt programate de toate bibliotecile în ajutorul celor înscriși la concursul „Iubiți cartea“. Biblioteca regională din Arad, de pildă, și-a propus organizarea unei întreceri pe timp de un an, care să se desfășoare sub lozincă Cît mai mulți participanți la concursul „Iubiți cartea“ și la care să fie antrenate toate bibliotecile din regiune.

În acest an, unele biblioteci și-au propus să treacă la organizarea manifestărilor de masă, ca: recenzii, consfătuiri și asupra cărților de literatură politică, ceea ce marchează un pas înainte în munca de popularizare și difuzare a unor asemenea cărți. Astfel, bibliotecile regionale din Ploești, Hunedoara, Orașul Stalin, și-au propus să organizeze în cursul acestui an recenzia unui număr de 5 cărți de literatură politică, iar biblioteca regională din Timișoara a unei consfătuiri cu cititorii pe tema: Din istoricul legăturilor revoluționare romîno-ruse.

Nu în măsura cuvenită se reflectă în planurile de muncă atenția ce trebuie acordată anul acesta difuzării cărților tehnice și cu caracter profesional. Biblioteca regională din Pitești nu a prevăzut nici o acțiune concretă în legătură cu popularizarea cărții tehnice și profesionale, mulțumindu-se să amintească în plan în mod general, că se vor organiza „6 lecturi, 5 recenzii, 5 conferințe, 8 vitrine, 4 expoziții, 5 liste de recomandare“ ceea ce denotă superficialitate în întocmirea planului. Trebuie subliniat exemplul bibliotecii regionale din Bacău, care și-a propus, printre altele, organizarea unor „săptămîni“ pentru popularizarea și difuzarea cărții tehnice și profesionale pe ramuri de producție, după specificul întreprinderilor din oraș și regiune.

Este de remarcat că anul acesta majoritatea bibliotecilor și-au propus o serie de măsuri pentru o justă completare a fondului de cărți, orientîndu-se în această direcție pe baza studierii componenții lui actuale și a cerințelor cititorilor.

În ce privește organizarea fondului de cărți și a cataloagelor, se observă însă unele deficiențe la bibliotecile regionale Baia Mare, Arad și altele, care nu arată destul interes îmbunătățirii continue a conținutului cataloagelor. În planul bibliotecii regionale din Bacău, nu se prevăd decît măsuri vagi, cum ar fi completarea cataloagelor sistematic și alfabetic, fără să se specifice termenul propus pentru prelucrarea și catalogarea cărților noi intrate, așa cum bine își propun în planurile lor bibliotecile regionale Craiova, Suceava și altele. Măsuri concrete pentru îmbunătățirea conținutului cataloagelor, figurează în planul bibliotecii regionale din Oradea care în urma lipsurilor constatate în alcătuirea lor și-a propus completarea catalogului sistematic cu fișe analitice și complementare, revizuirea cataloagelor alfabetic și sistematic în primele două trimestre ale anului, precum și întocmirea unui catalog al periodicelor existente în bibliotecă.

Nu lipsesc inițiative variate și interesante cu privire la munca de îndrumare metodică a bibliotecilor din regiune. Bibliotecile regionale din Craiova, Ploești, Suceava au trecut în plan întocmirea unor scrisori metodice în scopul generalizării experienței bibliotecilor fruntașe, a orientării bibliotecilor de la sate asupra muncii din diferite etape ale lucrărilor agricole, organizarea de consfătuiri scurte cu toți bibliotecarii din regiune. Alte biblioteci regionale, ca cele din Iași și Timișoara, și-au propus organizarea de acțiuni model la bibliotecile satești din cuprinsul regiunii. Merită să fie subliniată metoda bibliotecii regionale din Galați de a face analiza trimestrială a planurilor de muncă ale bibliotecilor raionale și satești, prin care se urmărește atragerea atenției lucrătorilor din aceste biblioteci asupra punctelor slabe ale muncii lor și luarea de măsuri pentru lichidarea lipsurilor.

Ajutorarea bibliotecilor din cuprinsul regiunii prin îndrumarea lor la locul de muncă figurează în toate planurile bibliotecilor. Ar fi însă bine ca în programarea deplasărilor, așa cum și-a propus biblioteca regională din Hunedoara, să se fină seama de bibliotecile raionale și satești cu activitate slabă.

O deficiență serioasă a majorității planurilor este lipsa de atenție pentru întărirea muncii cu cartea la bibliotecile căminelor culturale și în mod deosebit a celor din sectorul socialist al agriculturii.

În planurile prezentate de bibliotecarii regionali nu se vede deasemenea o suficientă preocupare pentru introducerea minimumului de tehnică în acele biblioteci unde este necesar acest lucru.

În domeniul bibliografiei mai rămîn multe de făcut pentru desfășurarea unei activități bibliografice vii și susținute. Cea mai mare parte a activității bibliografice este concentrată în direcția ajutorării bibliotecilor din regiune sub forma listelor bibliografice, planuri de lectură etc., care este, desigur, foarte necesară. Nu trebuie uitat însă că una din sarcinile principale ale bibliotecilor regionale este

aceea de a ajuta prin intermediul diferitelor forme ale activității bibliografice pe cititorii care au nevoie de anumite materiale pentru studiile lor, pentru îmbunătățirea activității lor profesionale, etc.

Apreciind rolul bibliotecilor filiale, mobile și de casă în răspîndirea cărții și atragerea cititorilor, cele mai multe biblioteci regionale, ca cele din Hunedoara, Constanța, Pitești, și-au înscris în planurile lor dezvoltarea rețelei acestor biblioteci. Este necesar ca toate bibliotecile regionale să prevadă în planul de muncă, în limita posibilităților, înființarea de noi biblioteci mobile, filiale și de casă. În mod deosebit, prin rețeaua bibliotecilor mobile să fie ajutate bibliotecile din sectorul socialist al agriculturii și cele ale căminelor culturale. Dat fiind problemele specifice ale organizării și funcționării acestor biblioteci și ținînd seama de faptul că noul regulament de funcționare al bibliotecilor regionale prevede înființarea unei secții separate pentru bibliotecile mobile, este bine să se urmeze exemplul bibliotecii sfatului popular al Capitalei și al bibliotecii regionale din Pitești, la care bibliotecile mobile, filiale și de casă ocupă un capitol separat în planul de muncă.

O sarcină a bibliotecii regionale este pregătirea și calificarea cadrelor de bibliotecari. Planurile bibliotecilor regionale nu reflectă îndeajuns felul în care ele rezolvă această sarcină importantă de care depinde ridicarea nivelului muncii cu cartea în regiune. Dintre toate bibliotecile regionale numai citeva, ca cele de la Timișoara și Bacău au inclus în planurile lor măsuri pentru pregătirea cadrelor de bibliotecari din regiune, iar biblioteca regională din Baia Mare este singura care și-a propus organizarea unui curs scurt de 15 zile cu bibliotecarii sătești din regiune, deși posibilități pentru organizarea unor asemenea cursuri există mai în toate regiunile.

Insuficient oglindită în planurile de muncă este și activitatea secțiilor pentru copii. Unele biblioteci (Suceava, Arad etc.) au alcătuit planuri separate privind munca acestei secții. În alte planuri, ca de pildă, cel al bibliotecii regionale Stalin, munca cu micii cititori este rezumată la câteva acțiuni, după cum nu puține sînt acele biblioteci care nu pomenesc nici un cuvînt despre această latură importantă a muncii lor.

Realizarea planului cere însă o bună organizare a muncii. Organizarea secțiilor, conform noului regulament de funcționare al bibliotecilor regionale și defalcarea planului pe secții, constituie cheia îndeplinirii cu succes a tuturor punctelor înscrise în plan. În felul acesta, fiecare lucrător își va putea cunoaște mai bine sarcinile ce-i revin pentru îndeplinirea planului anual, iar în același timp conducerea bibliotecii va avea posibilitatea unui control mai temeinic al muncii, putînd să depisteze cu ușurință care sînt sectoarele slabe de activitate, luînd măsuri pentru întărirea lor.

Desigur, cele spuse pînă acum nu epuizează toate problemele legate de o justă întocmire a planului de muncă, articolul de față rezumîndu-se doar la prezentarea cîtorva considerații asupra celor mai importante aspecte ale planurilor de muncă cu care bibliotecile regionale pășesc în noul an.

În lumina celor discutate, și a învățămintelor desprinse la consfătuirea de la Timișoara, ar fi de dorit ca lucrătorii bibliotecilor regionale să-și revizuiască proiectele planurilor întocmite, și pe baza unui studiu atent și profund al posibilităților de care dispun, să facă completările necesare însușite din experiența altor biblioteci.

Anul care a început, trebuie să însemne un pas înainte pe drumul unei temeinice planificări a muncii de bibliotecă — condiție esențială a succeselor pe care lucrătorii din acest important sector cultural pot și trebuie să le obțină în activitatea de răspîndire a cărții.

ROADELE UNUI SCHIMB de EXPERIENȚĂ

Preocupate de a generaliza experiența celor mai bune biblioteci din regiune în organizarea și pregătirea consfătuirilor cu cititorii, secțiunea culturală și biblioteca regională din Craiova au luat recent inițiativa organizării unor schimburi de experiență între bibliotecile sătești și raionale. După ce problema a fost studiată cu multă atenție s-a hotărât ca primul schimb de experiență să aibă loc în cadrul bibliotecii sătești din comuna Țințăreni, raionul Filași, prin organizarea unei consfătuiri cu cititorii. Locul schimbului de experiență n-a fost ales la întâmplare, deoarece biblioteca sătească din Țințăreni este fruntașă pe regiune. Aici se desfășoară o activitate multilaterală cu cartea, iar organizarea și pregătirea consfătuirilor cu cititorii constituie o preocupare de căpetenie. Totodată s-a apreciat și faptul că această bibliotecă este situată într-una din comunele model ale regiunii Craiova, care a fost premiată pentru modul cum și-a dus la îndeplinire sarcinile de plan și pentru frumoasele realizări obținute în anul 1955. În comună au luat ființă două întovărășiri agricole, iar numeroși țărani muncitori aplicând metodele avansate de lucrare a pământului, au sporit recoltele la ha. În prezent satul e în curs de electrificare.

Odată fixat locul și data schimbului de experiență, un lucrător al bibliotecii regionale s-a deplasat la biblioteca sătească din comuna Țințăreni pentru a

stabili tema consfătuirii și a o îndruma în vederea unei bune pregătiri. Intrucît trebuia aleasă cartea cea mai potrivită și pe cît posibil legată de unele probleme locale, s-a cerut ajutorul organizației de partid și al sfatului popular comunal și de comun acord s-a ales cartea *Piine albă* de Dumitru Mircea.

Organizarea și pregătirea consfătuirii a fost lăsată în seama bibliotecii sătești din Țințăreni, care urma să folosească în acest scop posibilitățile locale. În perioada de pregătire, lucrători de la biblioteca regională și raională s-au deplasat în comuna Țințăreni pentru a îndruma și controla modul de pregătire a consfătuirii.

În același timp, secțiunea culturală regională a pus în cunoștință pe bibliotecarii raionali și sătești asupra datei și ordinei de zi a schimbului de experiență, recomandînd fiecăruia să-și însușească cît mai bine conținutul romanului *Piine albă* pentru a putea urmări cu mai multă înțelegere desfășurarea consfătuirii.

Totodată s-a scris autorului care a fost invitat să ia parte la această consfătuire.

Schimbul de experiență a avut loc în zilele de 27—28 noiembrie cu participarea unui număr de 14 bibliotecari raionali și 44 bibliotecari sătești și s-a desfășurat după următorul program:

Prima parte a schimbului de experiență a fost consacrată vizitării bibliotecii sătești, a cercurilor de citit și a in-

Aspect de la consfătuirea cu cititorii asupra romanului „Piine albă“

stituțiilor din sat. Această vizită a prilejit bibliotecarilor să facă cunoștință îndeaproape cu activitatea bibliotecii sătești și să studieze toate formele de activitate folosite de această bibliotecă în organizarea și ținerea consfătuirilor cu cititorii și astfel să-și îmbogățească experiența cu cunoștințe noi. Cu multă atenție au ascultat bibliotecarii explicațiile date de bibliotecara gazdă și asupra altor aspecte din activitatea ei. Unii bibliotecari au cercetat registrul de evidență zilnică, notîndu-și cifre concludente cu privire la înscrierea cititorilor. Pe bibliotecarul Mogoșan Ilie din Gîrja Mare, de pildă, l-a interesat în mod deosebit, activitatea desfășurată de biblioteca sătească din Țințăreni pentru organizarea și îndrumarea cercurilor de citit din comună. Vizitînd cercurile de citit, el a stat de vorbă cu responsabilii acestora, precum și cu țărani muncitori care le frecventează, de la care a aflat prețioase învățăminte.

Urmînd ordinea de zi din prima parte a schimbului de experiență, bibliotecarii au fost invitați în sala căminului cultural „N. Bălcescu“ din comună, unde au asistat la desfășurarea consfătuirii cu cititorii asupra romanului *Piine albă*. În sală se aflau peste 200 participanți, țărani muncitori, cititori ai cărții. Consfătuirea a fost deschisă de tov. Ciobotea Gheorghe, președintele comitetului executiv al sfatului popular comunal.

El a arătat rostul consfătuirii subliniind rolul ei în înțelegerea problemelor ce se frămîntă în comună pentru transformarea socialistă a agriculturii.

În continuare a anunțat că, din motive neprevăzute, scriitorul Dumitru Mîrcea nu a putut lua parte la întîlnirea cu cititorii săi.

A urmat apoi prezentarea cărții. Ea a fost făcută de tov. Raicu Ion, directorul școlii din comună, care a povestit pe larg și a explicat pe înțelesul tuturor conținutul cărții, folosind pentru ilustrare exemple luate din viața sa-

tului. Expunerea a fost ascultată cu multă atenție de toți participanții.

După ce tov. Raicu și-a încheiat expunerea, un mare număr din țărani muncitori aflați în sală s-au înscris la cuvînt. Mulți din aceștia s-au referit la problemele descrise în carte și au arătat ce învățăminte au tras din lectura romanului *Piine albă*. Astfel, tov. Roșculescu Constantin, țaran muncitor, după ce a spus că i-a plăcut foarte mult această carte, a subliniat îndeosebi capitolul în care se face demascarea lui Fodor, uncaia chiaburilor care a înșelat buna credința colectivștilor. Asemenea lui Fodor, a remarcat el, au fost și în satul Țințăreni oameni care au încercat să zădărnicească sau măcar să înlîrzie înființarea celor două întovărășiri agricole.

Țărancă muncitoare Petițoiu Elena și-a exprimat admirația pentru Toma Găvrilaș, eroul principal al cărții, care luptă cu convingere și dîrzenie ca să lichideze o serie de lipsuri și greutăți ivite în activitatea de început a gospodăriei colective. Ortilă Maria, secretara organizației de bază P.M.R., a arătat cum din romanul *Piine albă* a învățat să muncească mai bine pentru lămurirea țaranilor muncitori, să stea de vorbă cu ei, să-i convingă și să-i atragă în vederea formării întovărășirilor din comună. La rîndul său, secretarul comitetului executiv al sfatului popular, tov. Cosinceanu Constantin, luînd cuvîntul,

a arătat lupta dusă de organele puterii locale de stat din Țințăreni pentru înființarea celor două întovărășiri și demascarea sabotajilor, subliniind că situațiile descrise în cartea lui Dumitru Mircea au existat la un moment dat și în comuna Țințăreni în preajma organizării celor două întovărășiri agricole.

Au luat cuvântul apoi și numeroși bibliotecari. Ei au arătat influența pe care romanul **Piine albă** a avut-o în rândurile cititorilor din bibliotecile lor. Bibliotecarul Velican Ion de la biblioteca sătească Peșteana-Jiu, raionul Gilort, a arătat că lectura romanului în comuna sa a fost de un real folos și a contribuit la succesul acțiunii pentru înființarea celor trei întovărășiri agricole, care funcționează în prezent la Peșteana-Jiu. Bibliotecarul Scarlat Ion de la Tîrgu Cărbunești a citat cazul cititoarei Maria Croitoru care chiar în cererea de înscriere în întovărășire, a precizat că ea urmează drumul întovărășirii deoarece vrea să mănince și ea „piine albă” așa cum a citit în romanul scriitorului Dumitru Mircea. Alți bibliotecari au ridicat diferite probleme în legătură cu cerințele manifestate de cititorii din bibliotecile lor și în special cu dorința lor de a cunoaște pe autorul romanului **Piine albă**. La aceasta, bibliotecarul Golgoșan Nistor, de la Izbiceni, raionul Corăbia, a prezentat participanților câteva date biografice despre scriitor și unele im-

Colectivul de conducere al consfătuirii

presii personale după ce l-a cunoscut la o consfătuire din București.

În încheiere s-a dat citire unei scrisori trimisă scriitorului, prin care participanții la consfătuire i-au urat noi succese în activitatea literară închinată ridicării nivelului cultural al oamenilor muncii.

Ziua a doua a schimbului de experiență a început cu referatul bibliotecarei Dulămiță Camelia, responsabilă bibliotecii din Țințăreni, intitulat **Cum am pregătit consfătuirea**. Arătând că organizarea și pregătirea acestei consfătuiri a început-o la sfârșitul lunii septembrie, bibliotecara a scos în evidență sprijinul primit pe întreaga această perioadă din partea cadrelor didactice și deputaților din comună, cu ajutorul cărora a organizat cele 11 cercuri de citit în care s-a studiat romanul. Cercurile de citit au funcționat de două ori pe săptămână, citindu-se aproximativ cite 20 de pagini în fiecare ședință.

În referat s-a subliniat și ajutorul primit din partea bibliotecii regionale și raionale ai căror lucrători s-au deplasat de trei ori în comună, îndrumând activitatea în cercurile de citit. De asemenea, bibliotecara a fost ajutată să învingă diferitele greutăți ce s-au ivit, cum ar fi lipsa unui număr suficient de exemplare și alegerea problemelor principale din carte.

În cadrul discuțiilor, numeroși bibliotecari au pus întrebări menite să lămuirească unele chestiuni rămase neclare pentru ei. Astfel, bibliotecarul Ciungu Gheorghe de la Novaci a cerut lămuriri dacă și cum au fost pregătiți vorbitorii. Bibliotecarul Gaie Constantin de la Cetate, raionul Cujmir, s-a oprit asupra aceleiași probleme, scoțind în evidență lipsa de pregătire a unor țărani muncitori care au participat la discuție și care n-au știut să lege suficient de bine problemele ridicate de fapte concrete din viața satului lor.

„Asistînd de la început pînă la sfîrșit la această consfătuire, a spus bibliotecara Stanca Niță dela Făinești, mi-am putut da seama în mod practic ce este o consfătuire și ce însemnătate poate avea pentru cititori”.

Mulți bibliotecari ca Leca Dumitru, Stăncălie Sabina, Grigorian Maria și alții și-au luat angajamentul să informeze organele locale despre învățămintele însușite de la acest schimb de experiență și să organizeze și ei consfătuiri cu cititorii lor.

După ce bibliotecara Duțămiță Camelia a dat răspunsurile, tov. Barbu Marin, îndrumător cu bibliotecile în cadrul secțiunii culturale regionale, a tras concluziile acestui schimb de experiență, analizând rezultatele obținute pînă acum de către bibliotecile din regiunea Craiova în organizarea consfătuirilor cu cititorii. El a amintit sarcinile ce revin bibliotecarilor și necesitatea intensificării muncii de răspîndire a cărții în masele largi de oameni ai muncii de la sate.

După cum se vede din cele de mai sus, metoda schimbului de experiență la locul de producție, dă rezultate dintre cele mai bune. Discuțiile bibliotecarilor la schimbul de experiență organizat de secțiunea culturală și bibliotecă regională Craiova, au arătat că oricite materiale teoretice și îndrumări verbale primesc bibliotecarii, ele nu sînt atît de bine înțelese cum sînt aplicațiile practice. Din discuțiile multor bibliotecari au ieșit la iveală și unele confuzii ce le fac bibliotecarii între diferitele forme ale muncii de masă — recenzii, consfătuiri, etc.

Faptul că acest schimb de experiență a avut loc în cadrul unei biblioteci sătești frunțasă, a prilejuit bibliotecarilor să facă cunoștință cu o activitate model din care să-și îmbogățească experiența cu cunoștințe noi.

Un alt rezultat pozitiv al acestui schimb de experiență au fost angaja-

mentele pe care și le-au luat majoritatea bibliotecarilor sătești de a organiza consfătuiri cu cititorii, țărani muncitori, după modelul consfătuirii la care au asistat.

S-au remarcat apoi curajul și spiritul autocritic cu care bibliotecarii au discutat lipsurile consfătuirii, analizînd în același fel propria lor activitate, relevînd în mod deschis lipsurile lor, luîndu-și angajamentul de a le lichida în timpul cel mai scurt.

La buna desfășurare a schimbului de experiență, a contribuit și sfatul popular al comunei Țințăreni care s-a străduit să ofere bibliotecarilor-oaspeți condiții de cazare și masă dintre cele mai bune.

Consfătuirea cu cititorii asupra romanului *Piine albă* organizată de bibliotecă sătească din Țințăreni, în ciuda unor lipsuri semnalate chiar de unii bibliotecari, a însemnat pentru aceștia o lecție în ce privește folosirea acestei metode.

Bibliotecarii participanți au părăsit Țințăreni însuflețiți de dorința de a pune în aplicare cele învățate cu acest prilej. Mulți dintre ei n-au uitat să spună la despărțire: „Veniți și pe la noi peste 2—3 luni și vă veți convinge că am învățat multe din această consfătuire“.

Ținînd seama de felul cum a decurs acest schimb de experiență și mai ales rezultatele pozitive obținute, ar fi de dorit ca asemenea inițiative să se ia și în celelalte regiuni, ele fiind un mijloc dintre cele mai bune pentru ridicarea nivelului profesional al bibliotecarilor, pentru îmbunătățirea muncii cu cartea la sate.

CARTEA *în sprijinul celor ce muncesc*

ION BUCUR

Şeful Secţiei Muncii Culturale de Masă din C.C.S.

Opera de construire a socialismului impune ridicarea permanentă a nivelului politic, cultural şi profesional al maselor, înarmarea milioanei de oameni ai muncii de la oraşe şi sate cu cât mai multe cunoştinţe din toate domeniile de activitate. Societatea noastră nouă are nevoie de oameni instruiţi temeinic, pregătiţi, capabili să construiască, să dezvolte tehnica, să făurească un trai mai bun.

În creşterea şi dezvoltarea continuă a cunoştinţelor politice, profesionale şi de cultură generală, munca cultural-educativă are o importanţă deosebită. Cunoşcând pe zi ce trece mai temeinic metodele de muncă, având treaz în minte că ceea ce produc este pentru fetele în tregului popor, oamenii muncii mobilizaţi de sindicate, sub conducerea organizaţiilor de partid, realizează tot mai multe produse, mai bune şi mai ieftine. În această direcţie, o contribuţie de seamă o au instituţiile culturale ale sindicatelor: cluburile, colturile roşii şi bibliotecile, care sînt mijloace de propagandă a politicii partidului, a tehnicii avansate şi de generalizare a tot ceea ce este înaintat.

Munca cu cartea ocupă un loc de frunte în activitatea cultural-educativă pe care o desfăşoară sindicatele prin instituţiile lor culturale. Cartea, pe care Maxim Gorki a denumit-o „măreaţă realizare a omului însuşi“ a devenit la noi în ţară cea mai de seamă armă de luptă în munca de educare a omului nou, constructor priceput şi vajnic apărător al păcii. În ţara noastră, în anii regimului de democraţie populară, a crescut extrem de mult rolul literaturii. Operele literare ale scriitorilor noştri clasici şi contemporani, ale scriitorilor clasici ruşi şi scriitorilor sovietici, valoroasele opere din literatura universală, sînt citite de mii de oameni ai muncii. Creşte pe zi

ce trece numărul celor care văd în carte un tovarăş, un sprijin în rezolvarea problemelor de muncă, de familie, de viaţă.

Mulţi oameni ai muncii au biblioteci personale, ceea ce înseamnă că pentru mulţi cartea a devenit un prieten nedespărţit. Aceasta este o dovadă grăitoare a creşterii nivelului cultural al poporului nostru. La această realizare, o contribuţie de seamă au adus-o mii de biblioteci din ţara noastră şi vrednicii bibliotecari care înţelegînd rolul lor de propagandişti ai culturii noi în rîndul maselor muncitoare, s-au străduit să merite încrederea acordată de partid, transformînd bibliotecile în focare ale culturii socialiste.

Cartea politică îşi găseşte loc de frunte în activitatea pe care o desfăşoară bibliotecile noastre sindicale. Ea ajută la înţelegerea mai profundă a problemelor politice şi ideologice, la înţelegerea politicii partidului nostru, la ridicarea conştiinţei de clasă a celor ce muncesc. În perioada pregătirii pentru întîmpinarea celui de al II-lea Congres al partidului, munca cu cartea politică s-a bucurat de o deosebită atenţie.

Pentru cunoaşterea problemelor politice, ideologice şi de cultură generală, bibliotecile au organizat acţiuni de masă cu cartea ca: seri literare, ghicitori literare, recenzii şi prezentări de cărţi, expoziţii, panouri etc. Astfel, pentru a face cunoscute succesele obţinute sub conducerea partidului în dezvoltarea industriei şi agriculturii din ţara noastră, pentru a sprijini candidaţii de partid şi pe cei ce studiază în diferite forme de învăţămînt politic, bibliotecile cluburilor „Alex. Sahia“, al Combinatului Siderurgic Hunedoara. Poligrafie-Bucureşti, uzinele „30 Decembrie“-Arad şi multe alte întreprinderi şi instituţii din ţară, au organizat expoziţii de cărţi pe teme ca:

Panou pentru popularizarea cărților de literatură politică, organizat de biblioteca clubului uzinelor Mao-Tze-dun

P. M. R. în lupta pentru bunăstarea poporului muncitor, Gloriosul drum de luptă al Partidului, Să cunoaștem principiile marxist-leniniste ale partidului clasei muncitoare, În ajutorul candidaților de partid ș. a.

Pentru a veni în ajutorul celor care urmează diferite forme de învățământ politic, biblioteca de la întreprinderea „Mao Tze-dun” din capitală a organizat un panou pe tema: Să ne însușim învățătura marxist-leninistă unde a expus lucrări ale clasicii marxism-leninismului, ca: Manifestul Partidului Comunist, Capitalul, Anti-Dühring, Ce-i de făcut? Un pas înainte, doi pași înapoi, Problemele leninismului și alte lucrări. Pentru ca acțiunea să-și atingă mai deplin scopul propus, s-a adăugat o notiță explicativă asupra conținutului fiecărei cărți expuse. Această acțiune a avut ca rezultat creșterea interesului pentru literatura politică și a dorinței de a folosi în studiul individual material mai amplu, contribuind la creșterea simțitoare a numărului de cititori ai cărții ideologice. De unde în luna septembrie a acestui an, numărul acestor cititori era de aproape 50, acum el se ridică la peste 160. Muncitori ca Văcaru Grigore sau Căpățînă Ștefan, au venit la bibliotecă și au cerut cărți ideologice.

În cadrul clubului Grivița Roșie s-a organizat o seară literară pe tema: Partidul ne călăuzește pe un drum luminos la care maestrul Bărbulescu Aurel a vorbit despre lupta partidului în ilegalitate, despre istoricele lupte din februarie 1933, după care utemistul Neagu Gh. a arătat care sînt condițiile de muncă și de viață create de partid și guvern în anii regimului nostru democrat popular. Seara literară a fost întregită cu lectura unor poezii de Mihai Beniuc, dînd astfel

posibilitatea participanților de a vedea cum este oglindită în literatură lupta partidului în ilegalitate. Este știut însă că la o seară literară nu pot participa toți muncitorii din întreprindere. Pentru a cuprinde mase cît mai largi, biblioteca clubului a organizat asemenea acțiuni și pe secții. La secțiile tîmplărie, strungărie, fierărie s-au prezentat și citit în cercuri Povestiri din anii grei de A. G. Vaida, Marea pregătire, de Al. Jar, cărți care se bucură de multă popularitate în rîndul oamenilor muncii.

În ultimul timp s-au extins tot mai mult ghicitoriile literare care sînt apreciate ca una dintre cele

mai atractive forme de popularizare a cărții. Ele sînt folosite în tot mai multe întreprinderi și instituții din țara noastră. La combinatul Siderurgic Hunedoara s-a organizat pentru tineret o ghicitoare literară pe tema: Din trecutul de luptă a Partidului, unde s-au citit fragmente din Clocote, Științei în beznă de A. G. Vaida, din Marea pregătire și Sfîrșitul jălbelor de Al. Jar, din Cîntul vieții de A. Toma, din poeziile Mariei Banuș și a altor poeți.

Pentru îmbogățirea cunoștințelor de cultură generală ale oamenilor muncii, bibliotecile sindicale organizează seri închinăte cunoașterii scriitorilor noștri. Așa de pildă, cu ocazia sărbătoririi a 75 de ani de la nașterea clasicului nostru în viață, maestrul Mihail Sodoveanu, în întreprinderi și instituții s-au organizat seri literare, expoziții închinăte scriitorului și alte acțiuni care au dat posibilitate oamenilor muncii să cunoască opera și viața sa. Cunoșcînd opera lui Sodoveanu, cunoaștem viața poporului nostru de-a lungul veacurilor, contribuind pe această cale la sădirea și dezvoltarea dragostei față de popor, față de patrie.

La Casa de Cultură a Sindicatelor din București, la clubul C.F.R. Grivița Roșie, I.C.S.-Hunedoara, Uzinele metalurgice Cugir și alte întreprinderi profesori, critici literari, poeți și scriitori au vorbit oamenilor muncii despre opera Eroului Muncii Socialiste, Mihail Sodoveanu. Cu această ocazie s-au organizat expoziții în care au fost expuse cărți ca: Mîntrea Cocor, Nicoară Potcoavă, Nada florilor, Frații Jderi, Neamul Șoimăreștilor, etc.

O sarcină principală a bibliotecilor noastre este sprijinirea oamenilor muncii în însușirea tehnicii metodelor înaintate

de lucru. Dezvoltarea permanentă a tehnicii, introducerea uneltelor și a mașinilor perfecționate în diferite ramuri de producție ale economiei naționale, necesită o calificare din ce în ce mai înaltă a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor. Pentru a-i ajuta la îmbogățirea permanentă a cunoștințelor, munca de propagandă a cărții tehnice pe care o desășoară bibliotecile sindicale, are un rol hotărâtor. La Depoul de Locomotive-Craiova, biblioteca a organizat o întâlnire între personalul de locomotive și inginerul Ionescu, care a prezentat un rezumat asupra metodelor de gospodărire chibzuită pe locomotivă, și asupra metodei Lunin. Ca rezultat al unei susținute acțiuni de propagandă a cărții tehnice, a sporit marșrutizarea trenurilor cu 3,4%, iar staționarea vagoanelor la încărcare și descărcare a fost redusă cu 12%.

În ajutorul extinderii metodei strungarului Constantin Vasilache, Erou al Muncii Socialiste, biblioteca uzinelor Mao Tze-dun a pus la dispoziția muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor diferite materiale apărute în presă; în scopul înțelegerii mai profunde și ușurării muncii pentru aplicarea acestei metode, biblioteca a organizat în secțiile mecanică 1 și 2, panouri pe care au fost expuse lucrările lui Kuznețov, Kolesov, Rișkov, Bikov-Bortkevici. Consultând aceste lucrări și fiind ajutați de cabinetul tehnic, mai mulți muncitori au reușit să obțină rezultate bune în procesul de producție. Astfel, strungarul frunțaș Cosma Valerian, aplicând metoda lui C. Vasilache, reușește să depășească zilnic norma cu 250—300%.

În scopul de a susține lupta pentru cât mai multe economii aceeași bibliotecă a organizat la secția turnătorie a întreprinderii o expoziție de cărți tehnice pe tema: *Cartea tehnică sprijin în ridicarea nivelului tehnic-profesional*, care a stîrnit un deosebit interes în rîndul muncitorilor din întreprindere. Cărțile expuse cu această ocazie au fost citite

Sala de împrumut a bibliotecii clubului Combinatului Siderurgic Hunedoara

de numeroși muncitori, tehnicieni și ingineri. În urma acestei acțiuni s-a ivit ca o necesitate organizarea unei consfătuiri. Astfel, s-a organizat o consfătuire pe tema: *Folosirea rezervelor interne pentru obținerea de economii*. Prin aceste acțiuni cu cartea tehnică, biblioteca a contribuit ca în procesul de producție la cazanele pentru morile cu ciment, să intervină unele modificări care au permis o creștere a productivității muncii cu peste 200%.

Urmărind problema îmbunătățirii organizării producției și pentru înțelegerea mai temeinică a rolului pe care-l are maestrul în sprijinirea muncitorilor la realizarea planului de producție, colecți-vul bibliotecii de la întreprinderea „23 August” din Capitală, a organizat o discuție asupra cărții: *Cuvîntul maistrilor* la care au participat atît maistrii cît și muncitorii frunțași.

Preocupare pentru sprijinirea muncitorilor în procesul de producție, are și biblioteca clubului Auto C.F.R.-București, care ținînd seama de necesitățile și cerințele muncitorilor, a organizat o consfătuire asupra cărții *Automobilul*. Discuțiile și propunerile făcute de muncitori la această consfătuire au fost însușite și aplicate în procesul de producție, ceea ce a contribuit la îmbunătățirea muncii la secția de montare prin aplicarea metodei de ajustare a lagărelor, segmentilor și supapelor.

Aceste numai cîteva exemple ilustrează aportul muncii cu cartea tehnică și felul cum aceasta poate ajuta oamenii muncii în îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan.

Căutînd ca prin activitatea pe care o desfășoară să răspundă la frămîntările celor ce muncesc, pentru perfecționarea procesului de producție, pentru rezolvarea problemelor de viață, pentru făurirea unui trai mai bun, bibliotecarii sînt un sprijin real în opera de culturalizare a maselor, contribuind la desfășurarea revoluției culturale din țara noastră, parte integrantă a luptei pentru construirea socialismului.

Sala de lectură a bibliotecii clubului muncitorilor din Cîmpia Turzii

DIN ISTORICUL BIBLIOGRAFIEI

Contribuții la istoria bibliografiei române

TH. LUDU

Istoria bibliografiei române cuprinde o largă cercetare a izvoarelor trecutului cu ajutorul căreia se dă temeinicie studiilor științifice, constituind totodată un sector important al istoriei generale. Istoria bibliografiei române mai are încă destule lipsuri. Mai sînt date necunoscute, mai sînt de îndreptat unele erori și de restabilit anumite periodizări incerte.

Caracteristic în evoluția metodelor bibliografice este faptul că în trecut nu s-a semnalat lupta concepțiilor în legătură cu dezvoltarea social-economică. Lipsește de asemenea grija reîntegrării pe larg a studiilor bibliografice privind naționalitățile conlocuitoare.

Astfel *Istoria bibliografiei române* (vezi: B. Theodorescu, București, 1945) nu este decît o bibliografie a bibliografiilor închinată mai mult domeniului literar, în care spiritul critic șovăia, în detrimentul științei, tehnicii și problemelor sociale, pentru care se preferă ordinea simplă cronologică sau alfabetică.

Acest mod de a prezenta istoria bibliografiei noastre face necesar să ne adunăm forțele pentru cunoașterea mișcării bibliografice sub o formă mai largă și mai completă, pînă în zilele noastre.

*

Înainte de cunoscutului bibliograf Dimitrie Iarcu (1865), bibliografia a evoluat de la cataloagele de librării și tipografii la *Disertația despre tipografiile românești* din 1838, la Sibiu, a doctorului Vasile Popp, care trebuie socotită drept *prima bibliografie națională retrospectivă*.

Dar, cei dintîi pași în a-

ceastă ramură a informației culturale se fac la noi în cea de a doua jumătate a veacului al XVIII-lea, odată cu apariția elementelor capitaliste și cu dezvoltarea pieței interne. Sintem în perioada trecerii de la literatura bisericească la cea laică. Contribuțiile bibliografice pentru această epocă constituie un prețios izvor de date noi.

Trebuie să arătăm că în mod greșit istoriografii noștri, cu toate că aveau la îndemînă indicațiile istoriilor literare ca și prețioasa *Bibliografie românească veche*, consideră începutul bibliografiei comerciale reprezentată prin cataloagele de librării și edituri după anul 1820.

Nu s-a cunoscut, de pildă, că librarul și tipograful *Martin Hochmeister* din Sibiu a publicat în numărul 1 din 2 ianuarie 1784 din *Siebenbürger Zeitung* o înștiințare despre cărțile pe care le avea de vânzare „In meiner Buchhandlung auf der Wiesen nr. 265 — anunță librarul — sind, nebst an der Bücher, Landkarten auch nachstehende zu haben 1)..." La 21 iunie 1793 ziarul anunță apariția cărții „*Paraenesis...*” a cunoscutului doctor de ochi Ion Molnar din Cluj, care se va ocupa și de economia stupilor precum și „Istoria imperiului otoman” a lui Dimitrie Cantemir, tipărită în limba germană.

Precizăm că au existat doi Hochmeister: tatăl care moare la 1789 și fiul său Martin Hochmeister, care a fost de asemenea librar și

1) În librăria mea de pe strada auf der Wiesen 265 mai sînt de găsit pe lângă cărți și hărți...

tipograf la Sibiu între anii 1767 și 1837.

În această tipografie s-au tipărit și cărți pentru romini. Printre acestea este o *Bucovină* din 1783. Tot aici a apărut și lucrarea amintitului doctor Molnar (Cluj 1793): apoi *Achileus la Schiro* tălmăcită din grecește de Vel Paharnicul lordache Sătineanu din București, (Sibiu 1797), *Acacistul...* lui Samuel Klein la 1801 și *Deutsch-Valachische Sprachlehre* înlocuită la 1810 de Molnar — în total peste 30 de lucrări.

Biografia celor doi Hochmeister, scrisă de fiul și nepotul Adolf la 1873, constituie un bun izvor pentru începuturile tiparului și pentru istoria economiei naționale. Este foarte puțin de înțeles de ce bibliografii noștri n-au folosit această lucrare cu atît mai mult că este amintită în *Bibliografia românească veche*, iar G. Bogdan-Duică o citează cu scopuri bibliografice în monografia închinată lui Gheorghe Lăzar.

*

Înainte de apariția *Curierului românesc* și a revistei *Albina Românească*, informații despre cărțile românești ce apăreau erau date în *Calendarele din Sibiu*, din Buda și mai apoi de *Calendarele moldo-valahe* care au ținut locul publicațiilor periodice de mai tîrziu. După 1785 aceste calendare introduc elemente noi sociale, sprijinind formarea și întărirea noii clase burgheze. Astfel, *Calendarul* care s-a tipărit în Iași la 1785, aduce precizarea rostului său, arătînd că „s-au făcut ca să poată sluji la trebuințele economiei casii”. *Calendarul românesc* pe anul 1794, tipărit

la Sibiu în tipografia Petru Bart, adaugă știri despre tirgurile de peste an, învățături „politicești”, iar mai apoi, după 1802 aduce și date despre schimbul monetelor, despre chibzuiala împărțirii veniturilor și cheltuielilor și chiar un „Rețept pentru lungirea vieții omenestii”.

Pentru noi este însă interesant primul Calendar care publică și **Insemnarea** cărților românești ce se află la Vypvlio (pol) a lui Ioan Bart care a apărut la Sibiu în anul 1802, chiar în tipografia acestuia.

Aceste însemnări, care sînt începutul bibliografiei comerciale la noi se vor repeta și improspăta în **Calendarul** apărut în anul următor, la 1803, scos de același Bart.

Ioan Bart a fost un harnic editor de calendare și vânzător de cărți, unul din cei trei concurenți ai lui Hochmeister, despre care știm că-și asigurase un puternic sprijin în loja masonică a sașilor din Sibiu.

După 1806 bibliografia comercială se mută în **Calendarele** ce apăreau la Buda, care dădeau pe ultimele pagini **Insemnarea** cărților care se află de vîndut în crăiasca tipografie. Vom găsi aici cărți cunoscute vechii bibliografiei românești, dar și unele necunoscute, așa cum remarcă și Dan Simonescu în Prospectul pentru dicționarul latin-romin-ungurese al lui Samuil Klein (Micu) unde se află **Catalogul** cărților ce sunt de vînzare la **Instițutul** regal ungar de pe lîngă universitate (vezi: Bibliografia rominească veche. Tom. IV. București 1944, p. 276).

Calendarul de la Buda apărut la 1816 nu uită pe țărani sau „oameni proști” și ne informează despre **mersul Poștelor, ținerea Tirgurilor și tabele** monetare. Pe lîngă partea literară, se continuă însemnarea cărților-rominești de vînzare în aceeași crăiască tipografie a universității din Pesta.

Insemnarea despre cărțile rominești apare și în **Calendarul** de la Buda pe anul 1817, iar în cel din 1818, printre cărțile de curînd ieșite de sub tipar se menționează „Tragedia lui Orest” a lui Voltaire, tradusă din limba franceză de Aga Alexandru Beldiman, din Moldova. Traducerea fusese mai dinainte încredințată spre tipărire lui Zaharia Carcalechi, dar va apărea doi ani mai tîrziu, în 1820.

Cu aceste **Instițințări și Insemnări** de cărți tipărite sau de vînzare, sau **Prospecte** editate în scopuri comerciale, difuzînd totodată conținutul cultural sau național al cărților negustorite, ajungem să întregim istoria bibliografiei romine, care începe la 1784 și nu la 1820 cînd Alexandru Beldiman scoate la Iași o Foaițe volantă.

Acest gen bibliografic va fi continuat de Zaharia Carcalechi în a sa **Carte** de mină și **Calendar** pe 1825 la care se adaugă obișnuita însemnare a tipografiei din Buda.

Cîtiva ani mai tîrziu, la 1829 în „**Abecedarul** franchezo-romineesc” scos de Grigore Pleșoianu găsim și o informație despre **Cărțile** ce se află în școala națională din Craiova „pentru luminarea neamului... și de nu va face neștine lucruri pentru copii, în zadar va face pentru bărbați... și cel ce n-a cîștigat gustul citirii, și al învățaturii încă de mic... numai le răsfoiază puțintel...”

Mai sînt și alte știri bibliografice cu acest caracter de bibliografie comercială care preced cu mult cataloagele lui Eliade.

La aceste informații trebuie să adăugăm și cărțile tipărite sau nu, pe care le știa, de pildă, Anton Maria del Chiaro și de care amintea în a sa **Istoria delle moderne rivoluzioni della Valachia**, o ediție apărută la Veneția în 1718, precum și

acele semnalate de alți călători străini în țările noastre și istorici cum sînt Sulzer, sau Johann Seiwert în **Nachrichten von Siebenbürgischen Gelehrten und ihren Schiffen** (Presburg 1785) în care comunică și manuscrise ce privesc pe romini. Aceste „**Nachrichten**” au fost folosite de M. Kogălniceanu în „**Histoire de la Valachie**, de la Moldavie...” (Berlin 1837) și de N. Bălcescu la elaborarea cunoscutei opere „**Istoria** Rominilor sub Mihai Vodă Viteazul”.

Mai sînt de integrat în istoria bibliografiei pe lîngă lista cărților citate mai sus și acelea care într-o anumită vreme și într-o anumită măsură au ținut locul unor bibliografii încă neînlocuite. În rîndul acestora amintim în treacăt „**Beiträge des Fürstentums Moldau...**” de Andreas Wolf (Sibiu 1805) sau „**Viaggio curioso scientifico per la Valachia, Transilvania e Ungaria...**” (Firenze 1815) scris de Domenico Sextini, chemat fără succes ca secretar al lui Alexandru Ipsilanti.

Dezvoltarea legăturilor comerciale, a manufacturilor și meseriilor, înlesnite de tratatul de la Adrianopol din 1829, care înlătură monopolul imperiului otoman, în perioada dezvoltării capitalismului de la începutul veacului al XIX-lea, oferă posibilitatea unei vieți activități culturale. Este perioada cînd de la traduceri, se trece la lucrări originale. Publicațiile periodice apărute în acest timp se vor afirma cu mai mult curaj, pe măsură ce se produce destrămarea feudalismului, ocupîndu-se de „**treburile politicești**”, de economia agrară și de negoț, fără a da uitării științele, adresîndu-se „**moșinașilor și posesorilor**”, cum va face **Albina** rominească de la Iași în 1829 adresîndu-se chiar și plugarilor cum o face **Eliade** sau **Prospectele** acestor pu-

blicații, care fac parte integrantă din bibliografia românească.

În ce privește pe Eliade Rădulescu și cataloagele sale, dincolo de faptul că istoriografia noastră a greșit considerându-le începutul bibliografiei române, sînt de cercetat mai întîi influența și activitatea tipografiei Universității din Budapesta ca izvor al prezentării cărților. Mai probabil este că de la Carcalechi — acest „ferlegher“, (editor), venit din Budapesta la București și pe care l-a cunoscut personal — a luat Eliade Rădulescu modelul folosit în Biblioteca Românească unde a tipărit *Insemnarea cărților românești ce s-au tipărit în anul 1828*, sezișînd, după cum pare, și rostul comercial al acestor cataloage. Același drum ar fi de căutat pentru „Înștiințarea...“ apărută în *Abecedarul lui Pleșoianu*.

Cu 3 ani înainte de apariția „Catalogului“ în „Curierul Românesc“ vom afla *Insemnarea cărților și numele prenumerațiilor* apărută în paginile nenumerotate de la sfîrșitul cărții „Bibliotecă desfițătoare“ tipărită în 1830, tradusă din franțuzește de S. Căpățineanu. Iată acum și cărțile pentru care s-a cerut ajutor și prenumerație: *Istoria universală pe scurt, Idei definitive de toate științele și meșteșugurile*, o traducere din *Montesquieu, Contract social de J. J. Russo* și altele. Urmau apoi în *Insemnare*, e numerarea celor tipărite.

Pentru a avea, în fine, o bibliografie românească a cărților de după 1830 este necesar să cunoaștem mai îndeaproape cataloagele publicate. Prezentarea noastră a urmărit numai textele tipărite; pentru cele rămase în manuscris și deopotrivă pentru alte informații vezi N. Georgescu-Tistu: *Bibliografia li-*

terară română, București 1932).

În jurul anului 1833, dintre cei 3 librari din București, cel mai activ a fost rusul *Iosif Romanov*. Deși informațiile lui Iarcu nu sînt totdeauna certe, deoarece indică și alte cataloage din librărie, trebuie să urmărim în afară de cataloagele apărute în periodice, cărțile din acea vreme, cărora după obiceiul timpului li se adăugau pagini de bibliografie comercială.

În viitoarea istorie a bibliografiei noastre va trebui să înfălișăm, pe lîngă tipăriturile literare prezentate în cataloage, și cărțile din celelalte domenii de cultură. Aceasta, întrucît exceptînd „Bibliografia românească veche“, bibliografia noastră generală — vorbim de bibliografia bibliografiilor — omite sau prezintă insuficient celelalte domenii de cultură, îngreunînd astfel informarea cercetărilor științifice.

Fără aceste omisiuni, istoria bibliografiei și-ar fi îndeplinit mult mai bine rostul ei social și ar fi aflat mai devreme, cărțile de agronomie trecute în capitolul „Cărți profane“ din *Cataloagele librăriei din București* a lui I. Romanov sau acelea indicate în *Catalogul de cărți aflătoare la Institutul Albinei* (Iași 1847) privind manuscrisele date de profesori spre tipărire, printre care se găseau și acelea ale harnicului agronom Ion Ionescu de la Brad. La librăria și cabinetul de lectură a lui *F. Bell*, din martie 1846 știm dintr-un catalog al său că cetățenii din Iași, puteau cumpăra sau citi cărțile despre sistemul lui *Fourier*, cunoscuta revistă „*La lanterne magique*“ și studiul lui *Reyband* „Despre reformatorii contemporani“ sau socialiștii moderni *Saint Simon, Ch. Fourier, Robert Owen* și alții.

Încă neclară este seria *Cataloagelor librăriei lui George Ioanid* din București, a căror publicare a început se pare la 1847. Aici *cartea economică* este prezentată prin mai multe titluri. În afară de cărțile românești, catalogul din 1869 oferă spre vînzare cărți franțuzești, anunțîndu-le în ordine alfabetică, după titlul cărților și a nume: „*Memoriile complete și autentice*“ ale lui *Saint Simon* (13 volume) *Esqurou* și un „*Anuar internațional al creditului public*“ pentru 1859-1861.

În septembrie 1863, *Catalogul librăriei lui Bălăceanu și Varla*, oferă cu speranța de a scoate acest catalog în suplimente „la fiecare transport de cărți“, cîteva informații noi privind pătrunderea cărților de contabilitate (De *Granges, Monginot*, care a fost folosit mai tîrziu de contabilul *C. Petrescu*). *Librarul Wartha* a tradus pentru întîia oară la noi, din limba franceză la 1873, cartea de contabilitate a lui *Louis Deplanque*.

După bibliografia lui *Iarcu*, și pînă la bibliografia curentă a librarului *Degenman*, apare impropătat, inegal, dar evoluînd în descrierea dateilor bibliografice, *Catalogul librăriei Socec*. Cel din 1869 ne aduce cîteva informații despre *circulația literaturii socialiste la noi*. Astfel *A. Faure* este prezent cu „*Le Socialisme pendant la Revolution française*“ *Poulin*: „*Religion et Socialisme*“. *I. Proudhon* — între altele — „*Theorie de l'import*“ și „*La Revolution sociale*“, *Eugene Verone*: „*Les institutions ouvrières*“. De la pag. 62 sînt anunțate cărți germane de contabilitate și *Correspondență comercială*. Datele bibliografice sînt restrînse la autor, titlul cărții, formatul și prețul. (Exemplificările desigur, pot urma).

O altă latură a istoriei bibliografiei la noi și a bibliografiilor speciale este, cum am arătat și la început, necunoașterea publicațiilor naționalităților conlocuitoare și a inventarelor lor bibliografice, mai mult sau mai puțin sistematice. E probabil, în parte, că această deficiență este determinată de lipsa textelor din bibliotecile din București.

Totuși, este regretabil că unele izvoare bibliografice indicate de cercetările anterioare, nu au fost preluate, fie chiar informativ, de către bibliografia de bibliografii. Iată și exemple: Catalogul cărților de vânzare la tipografia Universității din Budapesta *Jegyzéke azon csokolat könyveknek* din 1851 (după A. Veress: *Bibliografia românească* vol. III) care cuprinde într-o ediție mai completă de 72 pagini din același an, un număr de 23 cărți românești. Același catalog ne informează că în cele 3 foi din „Protocolul ședințelor conferinței naționale românești” (Brașov 1861) ținută la Sibiu, se află o bibliografie a cărților tipărite la Brașov.

Nu știm încă nimic despre „Catalogul general al cărții românești” al librăriei S. Filtsch din Sibiu 1873, de care aminteste Iarcu în ediția a doua a bibliografiei sale. De asemenea, nici ce cuprindea *Kronstädter Druke* a lui Julius Gross, apărută tot acolo în 1886.

Bibliografia cataloagelor de bibliotecă este de asemenea relativă, deși pe măsură ce bibliotecile s-au dezvoltat în cea de a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ele au publicat cataloage care au devenit mai târziu, odată cu „Creșterea colecțiilor” Bibliotecii Academiei, *adevărate bibliografii curente, într-o vreme când lipseau publicațiile bibliografice*. Istoria bibliografiei române a în-

registrat până acum prea puține cataloage de biblioteci. Și aici bogatul izvor de cărți din Transilvania este prea puțin reprezentat. Nu se cunoaște conținutul Catalogului bibliotecii Universității din Cluj și nici activitatea bibliografică a bibliotecarilor de acolo. Este însă interesant de reținut că după 1901, a existat un profesor de știința bibliotecilor în persoana librărilor Farkas Gyalui.

Afirmația pe care o face B. Theodorescu în 1945 că bibliografia noastră nu au acordat atenția cuvenită Tablourilor de materii sau Sumarelor pe mai mulți ani ale ziarelor și revistelor, este total greșită. De la 1931 până în 1943, în 6 cerceări bibliografice se vorbește, și uneori chiar pe larg, despre aceste sumare și repertorii bibliografice ale periodicelor.

Sînt însă de adus contribuții la istoria bibliografiei române pentru repertoriile rămase încă necunoscute. Unul din acestea datează din 1890 și privește *Monitorul Oficial*, alful pentru *Monitoarele Oastei* în legătură cu legile și regulamentele apărute pînă la 1 iunie 1909, a fost întocmit de Ioan Gh. Dobrescu. Din amintita istorie lipsește deopotrivă și tabla de materii sistematică a Buletinului A.G.I.R. pentru anii 1918—1936 și altele.

În ce privește prima tabelă de materii a unui periodic se consideră, — în mod greșit — a fi cea întocmită de Ion Barac la Foaia Dumniciei pe 1837, denumită *Scara*.

Cum însă primele publicații periodice din țara noastră au apărut anterior acestei date, este desigur locul să se facă și aici o rectificare cronologică și metodologică.

După numărul 61 din 23 decembrie 1833, paginile

317—327 conțin *Scara de cele ce se cuprind în Buletinul Oficial în anul 1833*. Este vorba de Buletinul-gazeta administrativă din București al cărui prim număr apăruse la 8 decembrie 1832, care era foaia oficială a Statului. Redactor, se știe, a fost Ioan Eliade Rădulescu în tipografia căruia s-a și tipărit Buletinul.

Iată pe scurt cum se prezenta această *Scară*:

Ofițuri ale Ec. S. D. ple-nupotent.

Lucrările Obșteștei adu-nări

(aici Regulamentul școa-lor)

Partea administrativă

...Departamentul visteriei

...Partea judecătorească

...Secretariatul statului

Nr. 1 Măsuri pentru cen-zură. Supliment la nr. 1 pag. 21

Nr. 5 Înștiințare către tipografi, litografi și li-brari că pînă la 20 febr. 1833 să vie la secretariat ca să primească formal voe în scris despre negustoria lor.

După cum se vede, prima tablă de materii a unui periodic este — deocamdată — din 1833 și grupează materialul publicat pe unități administrative, iar înlăuntru respectă întâi ordinea numărului din buletin, dînd apoi corespondentul paginilor. (Despre Tabla de materii din 1833 a *Monitorului Oficial* a amintit — în treacăt — într-un referat preocupat numai de tabla *Monitorului*, Gh. Manițiu. Vezi: *Scriptura*, București, 1943).

O altă tablă de materii căreia nu-i mai spune *Scară* precum obișnuia cartea veche ci *Cuprinderea* a apărut pentru *Almanahul statului din Prințipatul a toată Țara Românească a-cum întiaș dată tipărit..*

(Urmare în pag. 26)

O sesiune științifică jubiliară

A. I. KUDRIAVTEVA

Cu prilejul aniversării a 200 ani a universității din Moscova, a avut loc între 10 și 14 mai 1955, o sesiune științifică jubiliară, la care s-au ținut ședințe pe facultăți și pe secții. Una din ședințe a avut loc și la biblioteca științifică „A. M. Gorki”

LA BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ „A. M. GORKI”

Trebuie subliniat în primul rând că reușitul plan științific al comunicărilor ce s-au ținut, au dat posibilitatea aprecierii importanței celei mai vechi biblioteci universitare în dezvoltarea științei și culturii patriei noastre. Totodată comunicările au oglindit din toate punctele de vedere, rolul și importanța bibliotecii în momentul de față, ea fiind considerată ca una dintre cele mai importante verigi în activitatea științifică a universității din Moscova.

Comunicarea 200 de ani de la înființarea bibliotecii științifice a universității din Moscova ținută de directorul bibliotecii E. V. Spirina, *Despre manuscrisele cu privire la istoria universității din Moscova* de N. A. Penciko, bibliotecar șef, precum și *Activitatea bibliotecii în domeniul bibliografiei privitoare la istoria universității din Moscova* de E. A. Nersesov, candidat în științe istorice, responsabil al secției bibliografice, oferă un minunat tablou al muncii minuțioase pe care o desfășoară biblioteca în valorificarea științifică a resurselor bibliografice și arhivistice legate de istoria universității din Moscova și biblioteca ei.

Comunicarea lui M. N. Melnikov, bibliotecar șef *Manuscrisele și cărțile rare din fondurile bibliotecii științifice* conține o expunere scurtă a principalelor manuscrise și cărți rare care se află la biblioteca științifică.

Din comunicările ținute, trebuie remarcate ca cele mai interesante, aceea a lui T. P. Pișnov, bibliotecar șef, *Despre deservirea cititorilor la biblioteca facultății de științe a naturii* din clădirea nouă precum și comunicarea lui E. S. Masterov, responsabilul secției de

completare a fondului de cărți: *Despre experiența creării fondurilor de cărți la biblioteca centrală din noua clădire a universității.*

Fără îndoială că în comunicări nu a putut să fie oglindită întreaga activitate a bibliotecii științifice, dar problemele principale care caracterizează conținutul, volumul și nivelul științific al activității ei, au fost oglindite într-o măsură suficientă.

Comunicarea lui E. V. Spirina a oglindit nu numai drumul parcurs de bibliotecă în cei 200 de ani, ci și activitatea ce o duce în prezent.

Principiile democratice inaugurate de M. V. Lomonosov la crearea universității din Moscova și-au găsit expresia în activitatea bibliotecii universitare care nu a fost niciodată închisă pentru oamenii „din afară”, îndeplinind astfel funcția de unică bibliotecă publică din Moscova timp de mai bine de un veac, pînă la deschiderea bibliotecii muzeului Rumiantsev în 1863.

Fondurile bibliotecii se îmbogățeau în mod sistematic, conform programelor și listelor întocmite de către profesorii universitari. În primii ani de existență ai universității din Moscova, la cererea lui Argamakov, directorul universității, asemenea liste au fost întocmite de Academia de Științe. Astfel s-au pus bazele completării fondurilor bibliotecii cu lucrări deosebit de valoroase reprezentînd diverse școli științifice și curente.

Un rol important în completarea fondurilor bibliotecii au jucat donațiile făcute de diverși oameni de știință, artă și literă.

Descrierea fondurilor de cărți în catalogul alfabetic și sistematic a început încă din veacul al XVIII-lea, dar a-

ceastă muncă era făcută sporadic. Nici schema de sistematizare a fondurilor, nici cataloagele, în afară de unele fragmente nu s-au mai păstrat.

În anul 1826, F. F. Reis, profesor și bibliotecar a început munca de creare a schemei și de organizare a cataloagelor alfabetic și sistematic pe fișe.

Cu toate că schema lui Reis bazată pe filosofia idealistă nu a fost științifică de la început, totuși a jucat fără îndoială un rol pozitiv, deoarece aplicarea ei a asigurat o oarecare ordine în fondul de cărți. Crearea catalogului pe fișe a fost o importanță inovație care a contribuit la mărirea circulației cărților și la o mai bună folosire a lor.

Activitatea bibliotecii în domeniul organizării fondurilor și a descrierilor a influențat mult dezvoltarea bibliotecilor în întreaga țară. Regimul țarist nu s-a preocupat să satisfacă cerințele crescînde ale tineretului studios și ale profesorilor. În cursul veacului al XIX-lea, datorită activității benevole a studenților și profesorilor au fost create laboratoare și biblioteci ale cabinetelor universitare. În majoritatea cazurilor ele nu au fost ajutate de către bibliotecile centrale. Creșterea fondurilor bibliotecilor și a locurilor în sălile de lectură era limitată din lipsă de spațiu.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, activitatea bibliotecii științifice „A. M. Gorki” a crescut foarte mult. În conformitate cu instrucțiunile NARKOMPROS-ului (Comisariatul poporului pentru învățămînt și educație) cu privire la bibliotecile universitare, biblioteca „A. M. Gorki” a fost pusă în fruntea rețelei de biblioteci universitare și a primit noi scheme și fonduri mai mari.

În timpul Războiului pentru Apărarea Patriei, lucrătorii bibliotecii au salvat de multe ori cărțile de urgență bombele incendiare iar colecțiile cele mai însemnate au fost evacuate în raloanele din răsărit. În urma eforturilor eroice ale întregului colectiv, biblioteca a trecut cu cînstă prin grelele încercări ale războiului. În anul 1945 conform unei hotărîri a guvernului, biblioteca a fost inclusă printre bibliotecile de prima categorie și primește cîte un exemplar din toate tipăriturile care apar pe teritoriul U.R.S.S.-ului.

Un eveniment deosebit de important în istoria bibliotecii a fost hotărîrea guvernului de a construi noua clădire universitară de pe colinele lui Lenin și crearea bibliotecii centrale pentru științele pozitive și naturale cu 1.200.000 volume.

Biblioteca științifică a primit sarcina

de a organiza noua bibliotecă și de a completa și prelucra fondurile de cărți.

În prezent a fost elaborată structura generală a bibliotecii universității din Moscova cu fonduri mai universale care trec de 2 milioane de volume și secțiile pe specialități la facultățile umaniste și de științe ale naturii. În general în sistemul bibliotecii sînt cuprinse aproape 5 milioane de cărți.

Fiind nu numai o instituție anexă de învățămînt ci și una științifică, biblioteca participă la activitatea științifică a universității.

La sfîrșitul anului 1952, în cadrul pregătirii aniversării a 200 de ani de la înființarea universității, a apărut monografia *Înființarea Universității din Moscova* de bibliotecarul șef N. A. Penciko. Această monografie întocmită pe baza studiului materialelor din arhivă a constituit o contribuție la istoria universității. S-au pregătit și dat la tipar 3 volume cu procesele verbale ale consfătuirilor (consiliul științific) profesorilor ținute în primii ani de existență ai universității, însoțite de comentarii științifice.

O altă lucrare importantă apărută cu ocazia jubileului universității din Moscova este bibliografia *Tipăriturile universității din Moscova între anii 1756—1779* întocmită de tov. N. N. Melnikova, responsabilă secției cărților rare. Prin această lucrare s-a introdus pentru prima dată în rîndul operelor științifice bibliografia cărților editate de universitatea din Moscova de la înființarea ei pînă la aducerea lui N. I. Novikov în calitate de responsabil al editurii universității. Bibliografia arată cercul larg al problemelor științifice și începuturile mărețe ale universității în răspîndirea științei și a învățămîntului.

Comunicarea prezentată de E. V. Spirina dă un tablou concret al dezvoltării bibliotecii științifice „A. M. Gorki”, atît ca instituție de știință, cît și ca instituție auxiliară de învățămînt.

S. K. Vilenskaia în comunicarea *Despre schema de clasificare aplicată la organizarea cataloagelor sistematice ale bibliotecii științifice „A. M. Gorki”* expune pe scurt istoricul introducerii noii clasificări precum și principiile științifice care stau la baza ei. Crearea unei biblioteci pentru științele pozitive și ale naturii la universitatea de pe colinele lui Lenin a pus problema de a se găsi cea mai bună schemă de aranjare a cărților și de întocmire a unui catalog sistematic corespunzător.

În acel timp (1949), biblioteca „V. I. Lenin” a editat pentru discuții o primă și scurtă variantă a noii scheme bazate pe principiile filozofiei marxist-leniniste. Tot pentru discuții a apărut

peste doi ani a doua variantă a schemei. În același timp, la biblioteca „V. I. Lenin” s-a elaborat schema pe domenii de științe. Mai târziu bazându-se pe materialele bibliotecii „V. I. Lenin”, comisia de clasificare a elaborat o variantă proprie de clasificare. Baza teoretică a clasificării este clasificarea generală a științelor. Toată istoria clasificării de bibliotecă este legată indisolubil de situația și succesele clasificării științelor, deoarece aceasta oglindind situația generală a științei oferă posibilități ca toate clasificările să fie cât mai aproape de știință. Natural, că noua schemă trebuie să se bazeze pe clasificarea marxist-leninistă a științelor.

Principiile clasificării științelor despre natură de pe pozițiile materialismului dialectic au fost elaborate de Fr. Engels în lucrările sale *Dialectica naturii* și *Anti-Dühring*. Pornind de la bazele teoriei materialismului dialectic și istoric, comisia de clasificare a elaborat următoarele principii de clasificare marxist-leninistă: aranjarea unei serii de științe pe baza învățaturii — materia factor prim, conștiința factor secund; aranjarea științelor în conformitate cu obiectele studiului lor, după formele de mișcare a materiei, de la cele mai simple (natura) la cele mai complexe (societatea); construirea schemei științelor sociale pe baza învățaturii despre bază și suprastructură; aranjarea întregii scheme după principiul partinității bolșevice.

În general, după noua schemă, științele se compun din următoarele grupe mari: 1. marxism-leninism; 2. științe ale naturii; 3. științe tehnice și agricole; 4. științe sociale.

Fiecare din aceste grupe se împarte în o serie de științe aranjate în consecutivitate logică. Schemele largi în cadrul fiecărui domeniu de știință se elaborau, se discutau și se aprobau la catedre, cu participarea bibliotecarilor. Proiectul schemei generale s-a discutat la consiliul științific al Facultății de filozofie după care schema elaborată a fost aprobată de rectorul universității.

În noua schemă au fost luate în considerație toate caracteristicile clasificării de bibliotecă, care se deosebeste de clasificarea științelor, prin faptul că, necesitatea de a menține o anumită aranjare (o serie de sertare în catalog, aranjarea cărților în rafturi etc.), face ca legăturile complexe dintre științe să se simplifice, să nu fie complet identică ca în realitate.

În afară de aceasta, clasificarea de bibliotecă are ca scop să creeze un catalog just din punct de vedere ideologic și de a pune la dispoziția citito-

ruului cărțile cele mai actuale. Luând apoi în considerație faptul că, catalogul trebuie să joace un important rol educativ, creatorii clasificării de bibliotecă au fost nevoiți de multe ori, să calce regulile aranjării logice ale unor domenii de științe.

În același timp, pentru a fi cât mai accesibil, catalogul trebuie să fie simplu, clar și comod de mînuit.

Pentru noua clasificare de bibliotecă a fost elaborat un indice logic pe principiul zecimal, alcătuit dintr-o cifră arabă și literele alfabetului rusesc.

În prezent, s-a făcut trecerea de la vechea schemă a lui Reis la noua schemă marxist-leninistă.

La aniversarea a 200 de ani, biblioteca a întocmit o bibliografie a istoriei universității din Moscova, cu următoarele capitole:

1. *Istoria universității din Moscova, de la înființarea ei.* Bibliografia oglindește toate laturile activității științifice și obștești a universității; 2. *Viața și activitatea (personalia) profesorilor și a cadrelor didactice ale universității din Moscova;* 3. *Viața și opera (personalia) educatorilor de vază ai universității din Moscova;* 4. *Bibliografia tipăriturilor universității din Moscova de la înființarea ei.* (Prima parte a acestei bibliografii — *Tipăriturile universității din Moscova 1756—1779* întocmită de Melnikova a apărut cu ocazia jubileului); 5. *Bibliografia dizertațiilor candidaților a tezelor de doctorat susținute la universitatea din Moscova din anul 1934.*

Bibliografia despre istoria universității din Moscova care cuprinde 7000 de titluri, este gata pentru a fi dată în circulație.

Pentru a întocmi evidența lucrărilor care alcătuiesc istoria celei mai vechi universități din țară, au fost cercetate nu numai periodicele universității din Moscova, dările de seamă oficiale ale universității în tot cursul existenței ei, ci și o mare parte din arhivă și diverse materiale legate de istoria universității.

Acestea sînt pe scurt principiile materiale în legătură cu activitatea bibliotecii „A. M. Gorki” expuse în comunicările, ținute la sesiunea științifică închinată aniversării a 200 de ani de la înființarea universității din Moscova.

După revista „*Vestnik Moskovskogo universiteta*” seria *Obșcestvutniih nauk* nr. 7/1955.

Una dintre cele mai vechi biblioteci raionale

M. ȘILOVSKI
(responsabilul bibliotecii raionale din Nikolsk)

În anul 1781, satul Nikolsk din gubernia Vologodsk, a devenit oraș județean. Au trecut aproape 100 de ani de la înființarea orașului, pînă s-a creat acolo o bibliotecă.

Pînă la revoluția din Octombrie, Nikolsk a fost un loc de exil pentru deținuții politici. A. P. Taini, președintele Sovietului Suprem al R.S.S. Carelo-Fină care a fost exilat acolo în 1907, își amintește următoarele, în cartea lui **Pagini din viață**: ... Nikolsk este un colț îndepărtat și liniștit din gubernia Vologodsk. Nu știu pentru ce merite a fost declarat Nikolsk, oraș. Aci au fost numai 2 străzi, cîteva zeci de case așezate răsfirat. Poliția, închisoarea, 2 prăvălii și biserica, iată toate instituțiile“.

Aceasta a fost în 1907. Nu este greu să ne închipuim ce a fost Nikolsk în 1874 cînd s-a deschis biblioteca.

În acest oraș îndepărtat a venit în 1872, ca exilat, vestitul explorator de mai tîrziu, Grigore Nikolaevici Potanin. Venind la Nikolsk, Potanin a început să facă legătură cu oameni de cultură. În 1859 Ivan Stepanovici Kubasov care absolvise seminarul din Vologodsk preda limba rusă la școala clericală.

I. S. Kubasov a avut o bibliotecă personală, nu prea mare, care a atras atenția lui Potanin. El a început să împrumute cărți, apoi s-au împrietenit și Grigore Nikolaevici a devenit un prieten al casei.

Potanin studia ținutul, viața și obiceiurile populației, și a adunat multe colecții de mineruri și vegetale. El a scris cîteva opere despre viața județului Nikolsk.

Mare cercetător al naturii, al obiceiurilor și al populației din Asia, Altai, Mongolia, Potanin a fost în același timp și un militant pe tărîm obștesc, un luptător pentru culturalizarea populației de la marginea Rusiei.

Potanin a lăsat în orașul nostru o amintire de neuitat. Sînt 80 de ani de cînd îl considerăm ca fondator al primei biblioteci din Nikolsk, accesibilă poporului. Baza acestei biblioteci a constituit-o biblioteca personală a lui Kubasov, care a predat-o autorităților locale. Începînd din 1874, aceștia au început să aloce un mic fond pentru bibliotecar și pentru întreținerea clădirii. Biblioteca a funcționat pînă la Revoluția din Octombrie în casa lui Kubasov, care a în-

deplinit funcția de bibliotecar, timp de 30 ani după care a predat această muncă fiicei lui, Maria Ivanovna.

Ce fond de cărți a avut, nu se poate stabili. Se știe doar că în primii ani, autoritățile locale nu au dat bani pentru cărți, care se cumpărau din colecte. Cetățeni săraci, țărani, mici burghezi, funcționari, elevi, citeau gratuit.

Kubasov și fiica lui, au căutat să îmbunătățească permanent activitatea bibliotecii urmărind apariția cărților, fiind legătură cu multe edituri și librării. Potanin dădea sfaturi în această privință Kubasovilor, cu care a fost permanent în corespondență. Scrisorile sale au fost predate în 1950 de către bibliotecă, Academiei de Științe.

Fondul de cărți al bibliotecii creștea încet. În 1904, biblioteca a avut 2300 de cărți și 3306 periodice. Din 390 de cititori, jumătate au fost țărani. S-a păstrat scrisoarea unui țaran dintr-un sat care cere să i se trimită cartea lui Neimar, *Istoria pămîntului*.

Datele din 1904 ne arată că în acel an biblioteca a împrumutat 13.165 de cărți. În ajunul Revoluției, biblioteca a avut 4730 de cărți și 3485 reviste.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie activitatea bibliotecii se dezvoltă rapid și crește fondul ei de cărți.

Biblioteca caută să pună întreaga ei activitate în slujba rezolvării sarcinilor care stau în fața raionului nostru agricol. Pentru o mai bună deservire a populației cu cărți, am deschis în 1952, filiale la 3 colhozuri.

La filiala colhozului „Vperiod“ există cite un cititor în fiecare familie.

La filiale se desfășoară și o activitate de masă. La sfîrșitul anului 1954 s-au întocmit afișe cu tema *Experiența participanților la expoziția agricolă unională* — bun al tuturor colhozurilor și s-au făcut diferite expuneri bibliografice.

Consfătuirile cu cititorii, asupra cărților agrotehnice au devenit pentru noi o metodă bine încetățenită. În această privință sîntem ajutați de specialiștii din agricultură. La colhozul „Vperiod“ s-a organizat o consfătuire cu tema *Pregătirea hranei și hrănirea animalelor*. La pregătirea ei, crescătoarele de porci din colhozuri au studiat și broșura scrisă de A. I. Luskova, vestita crescătoare de porci din regiunea noastră, Erou al Mun-

cii Socialiste și laureată a Premiului Stalin.

Citeodată, vorbind despre rezultatele unei consfătuirii, se spune că după consfătuire a crescut și recolta. Acesta este un fel simplist de a privi lucrurile. Este nevoie de multă muncă organizatorică pentru ca colhoznicii să folosească cunoștințele obținute din cărți. Și dacă colhozurile rămase în urmă în trecut au făcut un important pas înainte, acest lucru se datorește partidului și sovietului care au luat o serie de măsuri. Dar noi lucrătorii bibliotecii, considerăm că am ajutat cu ceva la aceste succese.

Biblioteca deservește pe cititorii de la colhozuri și prin biblioteci mobile. Succesul acestora depinde de oamenii care o conduc. De pildă, la colhozul „Pamiati Kirova”. G. I. Brevnov conduce biblioteca de 6 ani. El a știut să dezvolte gustul pentru citit în rîndurile colhoznicilor.

Biblioteci mobile mai funcționează la parchetele de pădure, la școli, S.M.T., cluburi sătești și case de citit. În 1954, la 32 de biblioteci mobile au fost 2000 de cititori, dintre care 900 colhoznici.

Un colectiv larg este chează și unei bune difuzări a cărții. Noi ne-am adresat comitetului raional al komsomolului, care ne-a trimis 34 de komsomoliști. Am discutat cu fiecare în parte, apoi am ținut o ședință de instrucție, le-am dat cărți și materiale bibliografice și apoi i-am trimis pe la casele oamenilor. În urma acestei acțiuni, a crescut numărul cititorilor.

Biblioteca trebuie să îndeplinească activitatea ei, cu nevoile celorlalte instituții culturale. Astfel, de pildă, în școlile orașului activitatea pedagogică lăsa de dorit. Biblioteca a propus secției raionale de învățămînt să organizeze împreună o consfătuire cu tema Problema

educației în familie oglindită în opera lui A. S. Makarenko. La pregătirea consfătuirii au fost antrenate toate școlile orașului. Părinților li s-a recomandat să citească operele lui Makarenko. Consfătuirea a avut mult succes, participînd aproape 350 de oameni.

Uneori se reproșează bibliotecii că aproape jumătate dintre cititorii sînt elevi. Noi credem că reproșul nu e întemeiat. Fiindcă biblioteca nu trebuie să uite că tineretul reprezintă viitorul. Se știe că lucrările citite numai fragmentar din culegeri sau antologii lasă o amintire sărăcăcioasă, iar tinerii au nevoie să citească întreaga operă. În afară de aceasta există cărți de știință popularizată, pe care tineretul trebuie să le citească. De aceea în unele școli avem clase întregi care sînt cititorii noștri.

Noi avem în prezent 32.500 de cărți. Cei 5 bibliotecari acordă un timp destul de mare înregistrării și catalogării cărților. În ultimii ani s-a întocmit un catalog alfabetic al întregului fond de cărți și cataloage sistematice ale fondurilor de cărți de la secția de împrumut și de la sala de lectură.

Fondurile bibliotecii cresc an de an. În 1954 au fost achiziționate 3400 de cărți, iar cei 4470 de cititori au împrumutat 85.160 de cărți.

În perioada pregătirii celui de al II-lea Congres unional al Uniunii scriitorilor din U.R.S.S., biblioteca a adunat păreri de cititorii despre cărți și doleanțele lor către scriitori. Cele mai bune materiale au fost publicate în buletinul „Sovietskaia Kniga” pe care din 1952 biblioteca îl editează în mod regulat.

Aniversarea a 80 de ani de la înființarea bibliotecii a fost sărbătorită printr-o adunare a cititorilor la Casa de cultură.

După revista „Bibliotekar” nr. 11/1955.

Organizarea fondului de cărți și a cataloagelor

Pe marginea unor constatări la alcătuirea catalogului alfabetic

Noile regulamente de funcționare a bibliotecilor din rețeaua Ministerului Culturii, menite să ridice munca cu cartea la un nivel mai înalt, prevăd printre altele și mărirea numărului secțiilor bibliotecilor raionale în cadrul cărora va funcționa și o secție de prelucrare a fondului de cărți și a cataloagelor. Această măsură binevenită urmărește să pună ordine într-un sector atât de important în activitatea bibliotecilor raionale, neglijat din păcate, pînă acum, acela al organizării fondului de cărți și a cataloagelor. Căci este un lucru bine cunoscut, că pînă în prezent, puține au fost bibliotecile raionale care s-au străduit să întocmească cataloage menite să dezvăluie cititorilor bogatele lor fonduri de cărți și să-i ajute în același timp la găsirea cu ușurință a materialului ce-i interesează.

Printre aceste biblioteci raionale se numără și cea din Curtea de Argeș care a întocmit și pus la dispoziția cititorilor un catalog sistematic și unul alfabetic.

Dacă catalogul sistematic, de altfel catalogul principal al cititorilor, reușește prin felul în care este alcătuit să-și atingă în mare parte scopul, nu același lucru îl putem spune și despre catalogul alfabetic. În cadrul articolului de față vom căuta să arătăm părțile pozitive și deficiențele constatate din analiza acestuia din urmă, socotind că astfel vom ajuta atât lucrătorilor de la bibliotecile raionale unde există cataloage alfabetice, cât și celor unde acestea urmează să fie organizate, să înlăture și să prevină unele greșeli datorită cărora nu totdeauna catalogul alfabetic constituie un ajutor al cititorilor în alegerea materialului de care au nevoie.

Un catalog alfabetic bine întocmit trebuie să respecte cu strictețe aranjarea fișelor în ordinea alfabetică după numele autorului sau după primele cuvinte din titlu la cărțile anonime. Respectarea acestui principiu asigură strîngerea la un singur loc în catalog a tuturor operelor unui autor sau a lucrărilor anonime care încep cu aceeași literă, ușurînd astfel cititorilor găsirea cărților.

În general, principiul enunțat mai sus a fost respectat de colectivul bibliotecii din Curtea de Argeș.

Există însă numeroase deficiențe care îngreunează mult cercetarea catalogului alfabetic de către cititor, lipsindu-l de posibilitatea de a găsi un anumit material.

În primul rînd se observă că numeroase fișe sînt greșit intercalate la altă literă decît cea corespunzătoare. Găsim astfel la litera E lucrările: **Din experiența organizațiilor sindicale din mediul rural, Din experiența unor comisii de protecția muncii, Din experiența unor organizatori de grupă sindicală ș. a.** Fără îndoială cititorul care se interesează de aceste lucrări va cerceta, după cum este și normal, litera D unde ele ar trebui să figureze, și e mai mult ca sigur că el va pleca fără a putea fi satisfăcut, convins că biblioteca nu posedă lucrările respective.

La fel se întîmplă și cu cei ce caută o lucrare a unui autor, din cauză că nu totdeauna s-a respectat descrierea corectă la numele autorului, care se face tocmai în scopul de a aduna într-un singur loc al catalogului alfabetic, toate operele unui autor. Sînt cazuri cînd același autor figurează la două litere, la fiecare din acestea fiind trecut cu anumite opere. Să luăm un singur exemplu: cel al scriitorului Dumitru Mircea. Corect, descrierea numelui pentru catalog

este Mircea, Dumitru, adică mai întâi numele de familie și apoi pronumele. Ori în catalog autorul apare cu unele lucrări la litera M, (Mircea, Dumitru), așa cum este și corect și altele la litera D, descrierea numelui fiind în acest caz greșită.

Un alt motiv care face ca operele unui autor oarecare să fie risipite în catalog, se datorește transcrierii neunitare a numelui lui. Operele lui M. I. Kalinin și N. K. Krupskaja figurează în catalogul alfabetic al bibliotecii raionale din Curtea de Argeș, o parte la litera C, iar alta la litera K. Aceasta deoarece, în unele lucrări ca **Despre agitația politică**, pe foaia de titlu numele autorului este trecut M. I. Kalinin, în timp ce în altele ca **Despre educația comunistă** numele autorului figurează pe foaia de titlu M. I. Calinin. Ar fi fost normal ca, indiferent de felul în care numele autorului este redat pe foaia de titlu, pentru descriere să se adopte o formă unică, conformă cu noile reguli în vigoare ale ortografiei limbii române. În speță, M. I. Kalinin și N. K. Krupskaja trebuie să figureze în catalog la litera K, făcându-se o fișă de trimitere pentru litera C. Problema transcrierii numelor de autor conformă cu noile reguli ale ortografiei limbii române, se pune în mod mai accentuat pentru unii scriitori ruși și sovietici, ca de pildă Gorki, care în catalog se mai găsește încă transcris Gorki sau Maiakovski, care figurează în catalog cu vechea ortografie, Maiakovschii. Lucrătorii bibliotecilor raionale trebuie să aibă grijă, ca indiferent cum sînt scrise pe foaia de titlu, numele unor asemenea scriitori, ei să adopte pentru descrierea în catalog forma corespunzătoare actualilor reguli ale scrierii numelor străine.

Uneori fișele nu sînt așezate la locul cuvenit din cauza unor greșeli comise din neatenție la transcrierea numelui autorului. Astfel, lucrările lui William Z. Foster se găsesc în cadrul literei F, în două locuri diferite, deoarece la descrierea unei lucrări, **Pagini din viața unui muncitor**, numele lui a fost transcris FASTER în loc de Foster.

Lipsa de atenție la transcrierea numelui autorului duce câteodată la confuzii. Astfel, ca autor al romanului **Intunecare** a fost trecut Camil Petrescu în loc de Cezar Petrescu, și fișa a fost așezată în catalog alături de celelalte fișe ale lucrărilor lui Camil Petrescu.

Scăderile menționate mai sus în alcătuirea catalogului bibliotecii raionale din Curtea de Argeș își au rădăcina în faptul că, pînă acum nimeni din cadrul colectivului bibliotecii nu s-a ocupat în mod special de această muncă. De redactarea fișelor ca și de aranjarea lor în catalog s-au ocupat „între picături” toți membrii colectivului, dintre care unii nu aveau pregătirea necesară. Dealtfel, aceasta este situația în multe alte biblioteci raionale.

Cercetarea catalogului bibliotecii raionale din Curtea de Argeș ridică însă și alte probleme de care trebuie să țină seama lucrătorii bibliotecilor raionale la întocmirea catalogului alfabetic.

Este vorba de descrierea corectă a cărților. Pentru ca într-adevăr catalogul alfabetic să-și atingă scopul este necesar ca descrierea să conțină un minim de informații bibliografice care să ajute cititorului să deosebească descrierea ei de descrierea altor cărți, sau altei ediții a aceleiași cărți și să găsească lămuriri despre caracterul, tematica, destinația și mărimea ei. Fiecare element al descrierii unei cărți în afara autorului la care ne-am referit mai sus, cum sînt, titlul și subtitlul, datele publicării, paginația, anețitul și colecția, ajută la realizarea acestei sarcini.

Și în această direcție există unele deficiențe în catalogul alfabetic al bibliotecii raionale Curtea de Argeș, în sensul că unele descrieri nu sînt complete, lipsind fie anul apariției, fie numărul de pagini, sau indicațiile cu privire la tematica sau caracterul lucrării respective. Ce va putea înțelege, de pildă, cititorul numai din titlul **Despre patriotismul sovietic** dacă pe fișă n-a fost menționat și subtitlul, **Culegere de articole**.

Cite odată însă informațiile cuprinse în fișă nu sînt suficiente pentru orientarea cititorului, deoarece nu totdeauna acestea sînt indicate de titlul sau subtitlul unei lucrări. Ar fi fost nimerit ca în asemenea cazuri, așa cum prevăd de altfel și regulile unitare pentru descrierea publicațiilor, bibliotecarii să fi cules informațiile necesare din alte izvoare, cum sînt prefețele, sumarele etc., trecînd apoi datele corespunzătoare pe fișa respectivă.

Vom da în această privință unele exemple culese din practica acestei biblioteci și care arată de ce este necesară această operație. În catalogul alfa-

betic al bibliotecii raionale Curtea de Argeș se află fișa volumului **Anul furtunos 1905** de Antonin Zapotocki. Deoarece pe fișă nu se află trecută indicația că e vorba de un roman, cititorul e înclinat să creadă că e un studiu cu caracter politic. Dacă bibliotecarul ar fi răsfoit cartea, și-ar fi dat seama de conținutul ei, și ar fi completat desigur descrierea cu informația necesară.

La fel se întâmplă și cu volumul **Sub steagul libertății** care este o culegere de lucrări literare și despre care nu există nici o indicație pe fișă în acest sens.

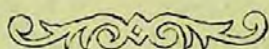
O ultimă problemă este cea a justei folosiri a fișelor complementare destinate a ajuta cititorului să găsească o lucrare la compunerea căreia a participat o anumită persoană în calitate de coautor, traducător, prefațator, etc. Trebuie remarcată străduința colectivului bibliotecii din Curtea de Argeș, care a întocmit în acest scop fișe complementare. Astfel, cei ce se interesează de anumiți autori, să spunem M. Beniuc, Eugen Jebeleanu, Demostene Botez, și a ca prefațatori, traducători etc. pot avea o imagine cit mai completă a activității lor în această direcție.

Aceasta nu înseamnă însă că biblioteca raională din Curtea de Argeș a știut să folosească totdeauna în măsura mulțumitoare fișele complementare. Astfel, în timp ce pentru unele lucrări au fost făcute câte 4—5 fișe complementare, pentru alte lucrări nu s-a redactat decât fișa principală. Ori, ar fi fost bine să se fi întocmit fișe complementare, de pildă, pentru unele lucrări deosebit de importante privitoare la viața și opera unui anumit autor (personalia), întrucât sînt multe din asemenea lucrări pe care cititorii le solicită dar nu cunosc numele celui care a scris-o sau titlul exact (cînd este vorba de o lucrare anonimă). În rîndul unor astfel de lucrări intră

monografiile unor scriitori ca A. P. Cehov de Ermilov, N. A. Ostrovski de Tregub, K. Fedin de Brainina, **Studii și conferințe cu prilejul centenarului lui I. L. Caragiale**, pe care biblioteca le posedă și pentru care ar fi trebuit să se facă fișe complementare care să fie așezate la autorii respectivi.

În prezent există toate condițiile necesare unei juste și principiale alcătuirii a catalogului alfabetic în toate bibliotecile raionale. După noul regulament de funcționare al bibliotecilor din rețeaua Ministerului Culturii, munca de organizare a cataloagelor trebuie să fie încredințată unui singur lucrător, bine pregătit din punct de vedere profesional, care să răspundă de această activitate, fiind eliberat totodată de alte sarcini. Acolo unde înfăptuirea acestei cerințe nu este posibilă datorită numărului redus de personal, și unde răspunderea mai multor secții este atribuită unui singur lucrător, munca de redactare a fișelor ca și aranjarea lor în catalog trebuie să se desfășoare sub răspunderea celui ce primește și această sarcină. Lucrătorii bibliotecilor raionale au acum la dispoziția lor un mijloc deosebit de eficient în scopul unei juste întocmiri a catalogului alfabetic. Este vorba de fișele de catalog clasificate și adnotate, tipărite de Camera Cărții din R.P.R. Procurîndu-și aceste fișe bibliotecarii își vor ușura munca lor în întocmirea unui bun catalog alfabetic.

Necesitatea organizării unor cataloage just și principal întocmite, instrumente principale pentru cunoașterea, popularizarea și valorificarea bogatelor fonduri de cărți din bibliotecile noastre, se impune astăzi lucrătorilor din bibliotecile raionale ca o problemă de bază, fără de care nu se poate concepe o temeinică muncă în vederea satisfacerii nevoilor culturale mereu crescînde ale cititorilor.

Cataloagele și cititorii

S tatul nostru democrat popular a cheltuit și cheltuiește sume și forțe enorme atât pentru producerea și răspândirea cărții — considerată ca mijloc de educare a oamenilor muncii — cât și pentru continua dezvoltare a rețelei de biblioteci pe întreg cuprinsul patriei noastre, cu scopul ca ele să fie folosite de către un număr tot mai mare de cititori, în vederea satisfacerii cerințelor lor culturale: sarcină de bază pentru toate bibliotecile noastre. Realizarea acestei sarcini depinde, în primul rând, de felul cum sînt organizate și cum funcționează bibliotecile, precum și de gradul lor de colaborare cu cei care le dau viață, cu cititorii; depinde, în al doilea rând, de funcțiunea sau rolul ce se atribuie cataloagelor ca oglindire formală, exterioară, a fondurilor de cărți, fără a înprina cititorilor o anumită apreciere asupra cărților și fără să influențeze alegerea lor — după cum susțin reprezentanții biblioteconomiei burgheze — sau ca instrument de popularizare a cărților și de îndrumare a cititorilor, de educare a maselor. Această funcțiune a definit-o N. Krupskaja încă din anul 1926, în cuvîntarea sa ținută la Congresul al II-lea de bibliografie, cînd spunea că „trebuie create condițiile care să permită ca îndrumarea cititorului să nu fie o sarcină exclusivă a bibliotecarului, ci este important ca însuși cititorul să se poată orienta în catalog și să-și aleagă cartea de care are nevoie“. Pentru bibliotecile noastre deci, o justă alcătuire a cataloagelor va consta din descrierea exterioară a cărții și dintr-o scurtă caracterizare a ei: două operații care vor trebui să aibă în vedere neapărat și ușurința consultării lor de către masa largă de cititori.

Cu alte cuvinte, dacă biblioteca trebuie să fie o instituție de utilitate publică, un instrument de cercetare și educare a maselor, un izvor de ridicare a nivelului ideologic, politic și profesional, principala ei datorie este de a face ca fiecare cititor să găsească în mod sigur și rapid cartea care-l interesează; de a face ca fiecare carte să fie semnalată în așa fel, ca ea să nu-i scape cercetă-

rii celui care nu o cunoaște, dar totuși are nevoie de ea.

A privi deci raportul dintre cataloage și cititori în lumina celor expuse mai sus, formează singura mea preocupare în rîndurile ce urmează și anume: întii aş dori să atrag atenția celor interesați asupra unor principii cunoscute, dar neglijate ori uitate și de care cred c-ar trebui să se țină permanent și riguros seama în ce privește alcătuirea cataloagelor sub raportul ușurării consultării lor de către cititori; în al doilea rînd aş încerca să dau oarecari sugestii, unele valabile pentru bibliotecile științifice și altele pentru orice bibliotecă.

1. PRINCIPII

1) Catalogarea cere neapărat precizie, spune Oțet. Precizie în ce privește transcrierea pe fișe a autorilor, titlurilor și cuvintelor de ordine etc., precum și în ce privește intercalarea fișelor în cataloage, în sensul că un autor sau titlul unei cărți, în succesiunea diversilor autori și diverselor titluri, să ocupe în catalog un loc determinat. Precizia mai este necesară și în ce privește dactilografierea fișelor, pentru că o simplă greșeală poate induce cititorul în eroare. Precizia e necesară nu numai pentru cataloagele alfabetice și pentru cataloagele sistematice, ci și îndeosebi pentru cataloagele pe subiecte deoarece în aceste cataloage cuvîntul de ordine trebuie să redea exact conținutul cărții. De aceea, prima condiție este ca bibliotecarul să fi pătruns în gîndirea autorului cărții. A doua condiție este că el trebuie să-și dea seama că expresia aleasă nu-i servește lui, ci e destinată cititorului și că această expresie e aceea la care cu mare probabilitate se va gîndi și îndrepta un cititor.

2) Este necesar să se evite, pe cît e posibil, modificarea cataloagelor vechi, în sensul adoptării, în mod succesiv, a mai multor metode diferite, operație grea, care ar putea să aibă drept rezultat îngreunarea consultării lor de către cititori. Un catalog are întotdeauna o fizionomie a sa distinctă, pe care anii și continuita-

tea metodelor de catalogare, ori de clasificare, i le-au întipărit și care-i acum eunoscută atât de personalul bibliotecii cât și de majoritatea cititorilor. Desigur că pe zi ce trece, cataloagelor li se pot aduce îmbunătățiri, în sensul de completări, pentru o mai bună și mai sigură informație a cititorilor, ca, de exemplu, adnotarea fișelor, dar asemenea completări nu trebuie să strice uniformității și consecvenței metodelor de catalogare, care trebuie mereu avute în vedere.

3) Cataloagele fiind făcute pentru cititori, bibliotecarii sînt obligați să le întocmească în așa fel încît ele să fie clare și ușor de întrebuițat. A întocmi însă cataloage bune, nu-i o operație atât de ușoară. Greutatea alcătuirii lor e în funcție atât de descrierea exterioară a cărților, cât și de rolul lor educativ.

În ce privește descrierea exterioară a cărților, lipsa unui sistem unitar de catalogare (pentru bibliotecile științifice) constituie o greutate. În al doilea rînd, greutatea — privind descrierea exterioară a cărților — constă în aceea că bibliotecarii aplică regulile existente de catalogare prea mecanic, nesezizînd cauzurile cînd ar trebui să raționeze și să se întrebe: oare cititorul va putea găsi cu ușurință în catalog cartea respectivă la cutare cuvînt de ordine? Se întîmplă, cîteodată, că autorul unei cărți nu-i trecut nici pe foaia de titlu, nici pe copertă, ci undeva în interior. Natural că, potrivit regulii de catalogare, cartea va fi catalogată la autor. Dar ce se întîmplă? Cititorul necunoscînd poate autorul, ascuns printre file, ci numai titlul, o va căuta la titlu, unde probabil o va găsi sau nu, după cum simțul practic al bibliotecarului a sezisat sau nu, că în acest caz trebuia să facă și o fișă de trimitere.

Iată de ce, pentru fiecare caz mai dificil, trebuie să adoptăm regula cea mai logică și cea mai practică. Bibliotecarul trebuie să se întrebe: Care e cuvîntul sub care cititorul (cu mare probabilitate) va căuta o carte? Acesta trebuie să fie punctul de plecare! Cu alte cuvinte, catalogatorul trebuie să știe să lege teoria de practică. Altfel, cui și la ce folosesc cataloagele, dacă publicul cititor nu se poate orienta în ele?

În ce privește alcătuirea cataloagelor din punct de vedere al rolului lor educativ, greutățile se ivesc atunci cînd bibliotecarul e nevoit să redacteze fișa unei cărți în așa fel, încît fiecare cititor să poată obține o imagine generală asupra caracterului, orientării politice și categoriilor de cititori cărora se adresează cartea respectivă. O altă greutate e

aceea cînd bibliotecarul e nevoit să facă această caracterizare, privind cărțile în limbi străine, cînd bibliotecarul, fiind obligat să controleze caracterul ideologic al cataloagelor, e nevoit să verifice sistematic și periodic toate cataloagele puse la dispoziția publicului.

Așa, și numai așa, se poate considera ca muncă științifică munca grea și importantă a alcătuirii cataloagelor dintr-o bibliotecă, care depinde în mare măsură de pregătirea bibliotecarului.

4) Să nu se redacteze cataloage în graba mare, pentru că valoarea unui catalog constă în indicațiile pe care le dă, și nu în numărul de opere pe care pretinde, mai mult sau mai puțin, că-l reprezintă. O listă de cărți, chiar clasate alfabetic, nu-i catalog.

II. SUGESTII

1) Considerăm absolut necesară afișarea în sala cataloagelor a cîtorva instrucțiuni privind consultarea cataloagelor. Tipărirea și distribuirea gratuită a ghidurilor e o metodă bună, dar să nu ne facem iluzia că prin astfel de mijloace am reușit să facem pe mulți cititori să se descurce singuri într-o bibliotecă.

2) Să nu se facă fișe de trimitere, care nu spun nimic cititorului.

3) Pentru opera care are trei autori, să se facă trei fișe principale, adică la fiecare autor. Ar fi mai practic așa, deoarece cititorul ar căuta în catalog numai într-un singur loc, adică la autorul pe care l-a reținut el din cei trei; altfel, pierde vremea cînd — de la al doilea și de la al treilea autor — el e trimis la primul autor, sub numele cărui se găsește fișa principală, completă.

4) Cotele (numerele de depozit) scrise pe fișe, să fie cît mai simple și mai scurte, pentru a se putea transcrie și reține cu ușurință de către cititori.

5) Dacă pe aceeași parte a fișei din catalogul extern (pentru public) mai sînt scrise și alte cifre, în afară de cotă, ca, de exemplu, numărul de inventar sau clasificarea zecimală completă — cum există la B.C.U. din Cluj pe fișele din catalogul pentru împrumutat cărți la domiciliu și pe fișele din catalogul sistematic al fondului uzual — ar fi bine să se scrie înaintea cotei cuvîntului cota (cota 342778;

cota $\frac{611}{P.30/5}$) deoarece cititorii nu știu care din aceste cifre reprezintă cota și, drept urmare, le confundă. Dar, mai bine ar fi, dacă pe partea fișei unde-i scrisă cota, să nu se mai scrie nici o altă cifră. Aceste

cifre pot fi scrise pe dosul fișei, cum recomandă, de altfel, și Klenov.

6) Fișele să fie riguros controlate, din toate punctele de vedere, înainte de a fi intercalate în cataloage.

7. Pentru a nu pierde vremea zadarnic, pentru a nu strica materiale fără nici un rost, pentru a nu încărea fără nici un folos cataloagele, e bine ca bibliotecarul însărcinat cu repartizarea publicațiilor pentru prelucrarea și punerea lor la dispoziția cititorilor, să se orienteze după un criteriu mai realist, având în vedere și specificul bibliotecii în care lucrează și să nu repartizeze, pentru aceste cataloage, publicații care, probabil nu se vor cere niciodată.

8) Catalogul periodicelor la diferite biblioteci, nu-i plasat în sala cataloagelor. De pildă, la B.C.U. Cluj o parte din catalogul periodicelor se găsește la Serviciul de bibliografie și documentare, iar catalogul complet se găsește la etajul I, în biroul secției periodice. Cititorii care doresc să-l consulte, merg deci în două locuri. Plasarea lui în sala cataloagelor pentru publicul cititor, întâi ar duce la economisirea timpului cititorilor. În al doilea rând ar contribui la îmbogățirea cunoștințelor cititorilor, deoarece, fiindu-le mai la îndemână, l-ar consulta și din curiozitate, nu numai din necesitate.

9) Catalogul cărților care se imprumută la domiciliu ar trebui aranjat strict pe ma-

terii și nu numai în mare, cum este actualmente la București în multe biblioteci mari. Motivele? Întii, cititorul l-ar folosi mai expeditiv, mergând direct la materia care-l interesează și nici fișele nu s-ar uza, cum se uzează acum. În al doilea rând, dată fiind lipsa de informație a unor cititori în materie de autori, acești cititori ar fi mult ajutați în ce privește alegerea cărților și stimularea lor către cunoștințe și probleme noi.

În concluzie, cititorii doresc să găsească în cataloage repede și ușor cărțile de care au nevoie în studiul lor individual. Pentru aceasta e nevoie ca fiecare bibliotecă să aibă cataloage bune. Cataloagele sînt bune, cînd sînt clare și ușor de întrebuițat. Numai atunci ele îndeplinesc cu adevărat rolul de instrumente educative.

G. ȘERBAN

șeful serviciului circulației cărții
de la B.C.U. — Cluj

N.R.

In articolul de față sînt ridicate cîteva probleme în legătură cu întocmirea cataloagelor, în scopul unei mai ușoare și intense folosiri a lor de către cititori. Rugăm pe tovarășii bibliotecari să-și exprime părerile lor în legătură cu problemele expuse în acest articol.

Contribuții la istoria bibliografiei române

(urmare din pag. 15)

în tipografia crăiască împreună cu *Calendarul* pe anul 1836. Almanahul a apărut la Buda. Tipărirea s-a făcut prin Zaharia Carcalechi, editorul Bibliotecii românești. Almanahul cuprinde și unele informații biografice, grupate pe categorii profesionale. La pagina 155 aflăm că în Tipografia națională din București a lui Ioan Eliade lucrau: șase zefari, opt tipăritori și că trudeau cu patru teascuri de tipărit. Starostia de neguțatori acum în stare să crediteze și să înfrunte pe foștii stăpîni, este și ea prezentă în Almanah. Vinzarea lui se făcea „numai la domnul Teodor Pencovică”.

Cuprinderea almanahului pe anul 1836 se află la paginile 164—165. Materialele publicate sînt arătate în ordinea crescîndă a paginilor. Aflăm, între altele:

Societatea de agricultură, pag. 151.

Muzeumu național, pag. 152.

Societatea filarmonică, pag. 153.

Nu lipsesc Tîrgurile și cursul Poștilor din tot Principatul.

La aceste contribuții la *Istoria bibliografiei române* înfățișate aici succint, mai sînt destule de adăugat.

Înainte însă de a răspunde la întrebarea: Cine

este primul bibliograf? am socotit necesar să punem problema activării studiilor și cunoașterii din plin a acestui gen bibliografic, care sînt cataloagele („Ersatz der Bibliographie,” le spune Schneider) care dincolo de interesul comercial au contribuit la răspîndirea culturii.

Este în afară de orice îndoială că în anumite epoci ale evoluției societății, bibliografia comercială (cataloagele de librării, tipografii, edituri și anticariate), au îndeplinit un însemnat rol bibliografic și cercetarea lor nu poate fi ignorată cînd e vorba de completarea și îmbunătățirea istoriei bibliografiei noastre.

CONCURSUL

pentru citirea literaturii

„IUBIȚI CARTEA”

Din experienta noastră

VRANĂU VALENTINA
bibliotecar șef la biblioteca raională
Cimpulung-Suceava

Încă de la anunțarea concursului, colectivul nostru apreciind așa cum se cuvine însemnătatea acestei acțiuni, a început o muncă susținută de a trage a unui număr cât mai mare de cititori în rândurile participanților la concurs.

Planul activității noastre în această direcție a cuprins două părți: 1) faza de organizare și popularizare a concursului și 2) desfășurarea propriu-zisă a acțiunii de înscriere a cititorilor la concurs.

În faza de început am căutat să folosim toate mijloacele de popularizare a concursului spre a-l face cunoscut tuturor locuitorilor orașului, iar prin căminele culturale și bibliotecile satești, întregii țărâni muncitoare din raion. Odată cu organizarea comisiei raionale și a celor comunale, ne-am preocupat să instruiem pe toți acei care urmau să se ocupe de concurs și să le facem bine cunoscute scopul și regulamentul concursului. De la instruirea comisiilor am trecut apoi la organizarea acțiunilor de popularizare în mase.

Pentru acest lucru am folosit în primul rând agitația vizuală. În sala de împrumut a bibliotecii a fost amenajat un colț al concursului cu un raft cuprinzând cărți din bibliografia obligatorie și la alegere. În vitrinele bibliotecii, la librării precum și în locurile mai populate din oraș au fost afișate listele bibliografice, chemările și panourile pentru concurs, iar în parcul orașului a fost expusă o pancartă cu insigna de „Prieten al cărții”. Aceste forme ale agitației

vizuale au contribuit la trezirea interesului pentru concurs și primii cititori au început să facă cereri de înscriere.

Alături de agitația vizuală am folosit manifestările de masă organizate cu sprijinul unor organizații de bază UTM. Așa, de pildă, la adunările generale ale organizațiilor de bază UTM de la sfatul popular al raionului, la care au luat parte și delegații bibliotecii, au fost introduse pe ordinea de zi și un punct privind organizarea concursului „Iubiți cartea”. Cu acest prilej, reprezentantul bibliotecii a făcut cunoscut materialul privind organizarea concursului, a dat informații asupra cărților din bibliografia concursului aflate în bibliotecă și asupra condițiilor de înscriere. După astfel de adunări numărul participanților la concurs a crescut simțitor. Văzînd că aceste metode dau rezultate, noi le-am folosit și la ședințele de sindicat și cu prilejul altor acțiuni care adunau mai mulți cetățeni laolaltă.

Pentru a veni în ajutorul celor înscriși, am trecut la organizarea de recenzii, prezentînd cititorilor romanul *Povestea unui om adevărat*, de Boris Polevoi, culegerea de nuvele *A șaptea bucurie de Sütö Andras*, *Secerișul* de Galina Nikolaeva și alte cărți din bibliografia concursului.

Deși rezultatele muncii noastre n-au întîrziat să se arate, totuși numărul celor ce se orientau înspre concurs încă nu ne mulțumea, activitatea mergea mai mult în salturi, cu abundență de înscrieri

după fiecare acțiune de masă și apoi li-
niște pînă la o altă intervenție directă.

Atunci am găsit o altă metodă: folo-
sirea centrului de radioficare pentru
popularizarea concursului și a acțiuni-
lor desfășurate în acest scop. Lucrul a-
cesta n-a fost greu, mai ales că personal
fac parte din colectivul de redacție al
stației de radioficare și răspund de una
din emisiunile săptămânale rezervată
problemelor culturale, care se transmite
în fiecare marți. În cadrul acestei emi-
siuni am introdus o rubrică nouă, intitu-
lată „Despre concursul „Iubiți cartea“.

În cadrul noii rubrici am prezentat
în primele emisiuni Hotărîrea C.C. al
U.T.M. privind organizarea concursului,
instrucțiunile și regulamentul, apoi bi-
bliografii de titluri, recenzii, note critice
și alte materiale în legătură cu cărțile
înscrise în bibliografia concursului.

Pe lângă aceasta, noi am prezentat în
cadrul emisiunilor și o serie de mate-
riale mobilizatoare, menite să stimuleze
pe cei înscrși la concurs și pe cititorii
mai activi. Astfel au fost prezentate por-
tretele cititorilor fruntași, primii înscrși
la concurs, reportaje privind activitatea
diferitelor biblioteci sau organizații ac-
tive în atragerea maselor spre concurs,
în cinstea cărora se transmite întot-
deauna și muzică fie pe discuri, fie în
interpretarea unor membri ai brigăzilor
artistice de agitație.

De ce am ales această metodă? Am
ales-o pentru următorul considerent:
În cadrul unei manifestări de masă or-
ganizată într-o sală de festivități putem
să ne adresăm cel mult unui număr de
300—500 cetățeni, pe cînd de la microfo-
nul centrului de radioficare cuvîntul nos-
tru pleacă în casele a peste 2000 de abo-
nați, ceea ce înseamnă că ne ascultă pe
puțin 7000 de oameni. Bineînțeles că nu
toți pot participa la concurs, dar e foarte
bine ca toți să-l cunoască.

Calculul nostru n-a dat greș. După
fiecare emisiune numărul celor înscrși
a crescut și cum emisiunile sînt săptă-
mînale, la fiecare sfîrșit de săptămînă
sporea și numărul participanților. Lu-

crul acesta îl dovedesc cei peste 400 par-
ticipanți înscrși numai la biblioteca
centrală și alți 400 în celelalte instituții
și întreprinderi din oraș. De altfel cu
bibliotecile acestor întreprinderi ducem
o rodnică colaborare, dîndu-le îndru-
mări practice la fața locului, împrumu-
tindu-le cărți pentru concurs sub formă
de biblioteci mobile (avem vreo 5 în
oraș) sau organizînd împreună diferite
acțiuni menite să popularizeze concu-
sul și pe participanții săi.

Nu vreau să spun însă cu aceasta că
noi am făcut tot ce s-a putut pentru
buna desfășurare a concursului. Dacă în
oraș munca se desfășoară mulțumitor, la
sate mai avem încă multe de făcut. În
momentul de față ducem lupta la bi-
bliotecile căminelor culturale pe care
vrem să le facem din ce în ce mai ac-
tive în bătălia pentru succesul concu-
rsului.

În organizarea concursului am întîm-
pinat însă și unele greutăți. Așa, de
pildă, sprijinul organizației U.T.M. nu
este dat în măsura cerută. Dacă la îne-
put comitetul raional U.T.M. a dat
asaltul pentru formarea comisiilor de
concurs și inițierea lor, în ultimul timp
însă așit comitetul raional U.T.M. cît și
cel regional și chiar organizația de bază
au început să lase această grijă mai
mult pe seama bibliotecilor.

Sperăm însă că această lipsă nu va
mai persista multă vreme și așa cum a
fost rezolvată lipsa unor cărți din bi-
bliografie, care au fost tipărite în ulti-
mul timp în număr corespunzător, sau
lipsa insignelor de „Prieten al cărții“
pe care participanții la concurs le aște-
aptă cu nerăbdare, tot astfel își vor
lichida lipsurile și organizațiile în sar-
cina cărora se află sprijinirea concursu-
lui.

Oricum, nouă bibliotecarilor ne re-
vine o mare sarcină în concursul „Iu-
biți cartea“, aceea de a face ca tot mai
mulți locuitori ai orașului, comunei sau
satului în care muncim să nu rămînă în
afara lui, sarcină de care noi ne vom
achita cu cinste.

Biblioteca Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea

H. MARINESCŪ
Directorul bibliotecii

Biblioteca Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea, este una din realizările regimului nostru de democrație populară, a cărei activitate se călăuzește de necesitatea dezvoltării cât mai largi a schimbului de cărți, ziare și reviste cu diferite țări, în scopul popularizării în țara noastră a tezaurului culturii universale și a răspîndirii celor mai valoroase opere ale culturii noastre în țările cu care întreținem relații. Această sarcină determină profilul și modul de activitate al bibliotecii noastre.

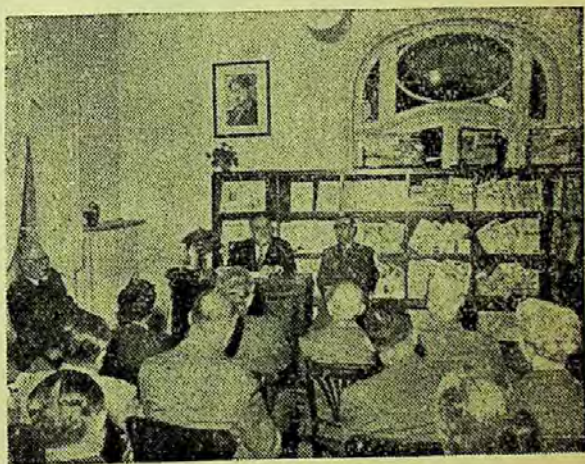
Incepîndu-și activitatea în anul 1949 cu un fond modest de cărți și publicații, biblioteca noastră numără în prezent 130.000 de volume, cărți de beletristică, artă în general și de științe sociale, majoritatea lor fiind tipărite în 40 de limbi străine, în afară de colecțiile care cuprind circa 700 titluri de publicații periodice, provenind de pe urmă schimburilor de publicații pe care le întreținem cu peste 40 țări din toate continentele lumii.

Creșterea masivă a fondului de cărți și publicații se bazează pe achizițiile făcute prin colectură, anticariat, precum și pe prevederile acordurilor culturale pe care statul nostru le-a încheiat cu Uniunea Sovietică și țările de democrație populară și în cadrul cărora sînt menționate masive schimburi de publicații din toate domeniile de activitate, ca și pe relațiile pe care le întreținem cu mari biblioteci, edituri și redacții din celelalte țări.

Printre principalele edituri străine cu care întreținem legături se numără Iskustvo-Moscova, Editions Sociales Internationales Paris, International Publishers-New-York, Phaidon Verlag-Ottava, Nuestro Tiempo-Roma și altele.

Pe baza schimburilor pe care le întreținem cu anumite mari biblioteci din străinătate, primim cărți sau publicații de mare actualitate, din care unele prezintă o valoare deosebită pentru cititorii noștri. Amintim în această privință lucrări cum sînt G. Plehanov: Kunst und Literatur, 1955, Edit. Dietz-Verlag, L. Feuchtwanger: L'art ancien du Mexique-Paris, 1954, Edition Braun; Longo Luigi: Sulla via dell'insurrezione nazionale-Roma, 1954, Edizioni di Cultura; Hilferding Rudolf: Das Finanzkapital-Berlin 1955, Dietz Verlag, etc.

Pe aceiași cale biblioteca noastră și-a putut asigura exemplare bibliofile valoroase unice la noi în țară, dintre care putem să amintim: Aus den literarischen Nachlass de Karl Marx, Friederich Engels și Ferdinand Lassalle — 4 volume Editura Dietz 1902; Karl Marx: Die ökonomisch-philosophischen Manuskripte-Berlin 1955 Akademie Verlag; Epistolarum Pauli Manutu Libri decem Lugduni 1574; Historia de Chile — 1952 Santiago de Chile; The Negro People in American Hystory. New-York 1954, International Publishers etc.

Un aspect de la conferința ținută de acad. Mihail Ralea despre Henri Barbusse

Țelului activității noastre îi corespunde și organizarea fondului de cărți și a cataloagelor. Astfel, la dispoziția cititorilor se află un catalog alfabetic și sistematic. Datorită profilului bibliotecii, catalogul sistematic are foarte dezvoltată clasa 8 (Literatură). Există fișiere speciale pentru literatura rusă și sovietică, engleză, germană, franceză, polonă, cehă, sîrbă, bulgară, latină, greaca veche, și alte literaturi. De asemenea noi am întocmit și un catalog pe probleme al articolelor din presa noastră și străină. În cadrul acestui catalog se află un fișier care cuprinde articolele mai importante referitoare la situația politică, economică și socială a unor țări sau date privind anumite orașe din diferite țări. Fișier care nu se află la nici o altă bibliotecă din țară. Specific bibliotecii noastre este și fișierul de „portrete”, cuprinzînd fișe în care sînt indicate lucrările privitoare la activitatea unor personalități de seamă.

Ținînd seama de interesul viu manifestat de oamenii muncii din țara noastră pentru tot ce este mai bun, creat de forțele progresiste și democratice din alte țări, colectivul nostru consideră că sarcina sa nu este aceea de a păzi un

depozit de cărți care își așteaptă cititorii. Dorința noastră cea mai vie a fost și este, ca biblioteca Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea să ducă viața unui organism activ în opera de difuzare a bunurilor culturii universale în mijlocul cititorilor noștri. În realizarea acestui obiectiv noi am făcut și continuăm să depunem toate eforturile, căutînd neconținut să ne îmbunătățim activitatea prin aplicarea celor mai bune forme de muncă.

Astfel, printre mijloacele de popularizare în rîndul cititorilor romîni a operelor și activității autorilor progresiști din străinătate, ale căror creații aduc o contribuție pentru pace și prietenie între popoare, amintim vitrinele din holul bibliotecii noastre. Exponatele din aceste vitrine sînt în curent pe cititori cu evenimentele importante ale activității culturale din străinătate, cu comemorările și aniversările marilor autori străini și în general cu tot ce poate contribui la o mai bună cunoaștere a valorilor internaționale din domeniul artistico-cultural și științific.

O altă metodă folosită de bibliotecă în scopul popularizării în rîndul publicului de la noi a comorilor artei și științei universale și de a informa acest public asupra mișcării social-culturale din străinătate, este cea a conferințelor săptămînale ținute de personalități de seamă din viața noastră culturală. În cadrul acestor conferințe sînt abordate subiectele cele mai variate și de cea mai mare actualitate cum au fost, de pildă, recenta conferință ținută de prof. Jean Livescu, rectorul universității din Iași și șeful catedrei de limba și literatura germană de la facultatea de filologie care a vorbit despre Unele aspecte ale literaturii germane actuale, sau conferințele ținute de academicianul Mihail Ralea despre Viața și opera scriitorului Henry Barbusse, de regizorul I. Șahighian despre Reflectarea teatrului contemporan în expoziția teatrului din Viena, de scriitorul Petru Comarnescu despre Viața și opera scriitorului ameri-

Una din sălile de lectură ale
bibliotecii Institutului

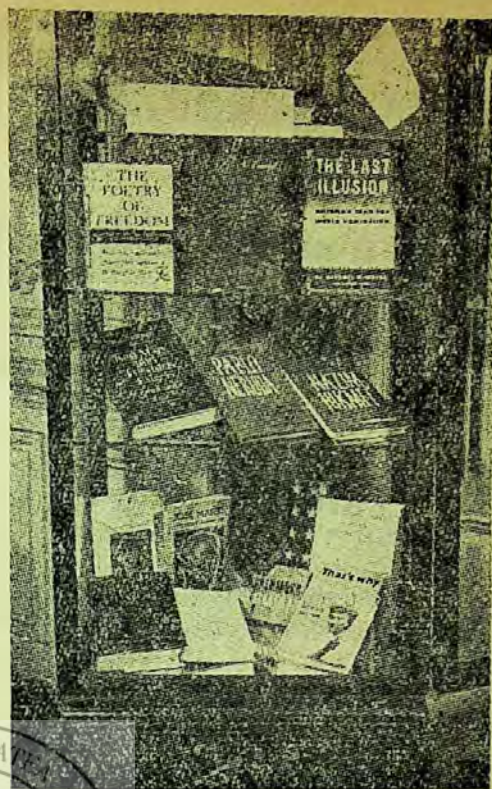
can Mark Twain, de Mihnea Gheorghiu despre Viața și opera scriitorului american Theodore Dreiser, de Vasile Moldoveanu, directorul Teatrului Național din București despre Actualitatea teatrului lui Korneiciuk.

Conferințele noastre săptămânale sînt urmărite de un public numeros care arată mult interes acestor probleme.

Valoarea acestor expuneri s-a vădit și prin aceea că unele din ele au fost cerute pentru a fi transmise în cadrul emisiunilor pentru țările respective, astfel că un mare număr de ascultători din străinătate au putut lua cunoștință și pe calea undelor de activitatea Institutului nostru, de existența în țara noastră a unei biblioteci cu bogate fonduri de cărți în numeroase limbi străine și să afle concomitent de acțiunile ce se duc la noi pentru o continuă dezvoltare a schimburilor culturale atât de necesare pentru apropierea între popoare.

Pentru a lărgi sfera de popularizare a bibliotecii noastre și în special pentru a atrage atenția celor interesați asupra cărților ce le pot consulta la noi, s-a luat inițiativa alcătuirii unui buletin informativ cuprinzînd bibliografia cărților pe care le ținem la dispoziția cititorilor. Asigurarea apariției periodice a acestui buletin și faptul că el va fi trimis cu regularitate instituțiilor și specialiștilor care au nevoie de diferite documentări, vor contribui la atragerea unor noi cititori. La cererea unor instituții sau a unor persoane care au nevoie de materiale străine în pregătirea studiilor lor, bibliotecă noastră întocmește liste bibliografice de recomandare pe temele indicate, fie pe autori, fie pe probleme, înglobînd în aceste bibliografii scrierile la zi care se publică în străinătate. Cele mai frecvente bibliografii solicitate sînt fie cele privitoare la autori străini, fie la evenimente și acțiuni culturale și politice.

Nu mai puțin interes arată cititorii din străinătate pentru problemele din țara noastră și de aceea nu rare ori dorința publicului străin de a ne cunoaște mai de aproape, de a primi informații cit

Vitrină cu cărți întocmită de bibliotecă Institutului

mai complete despre forma politică a statului nostru sau despre cultura poporului nostru, o găsim exprimată în numeroasele scrisori primite din partea unor importante instituții străine. De exemplu: Oesterreichische Nationalbibliothek Wien, Flammarion-Paris, Istituto Gramsci-Roma, ne cer în permanență cărți din literatura noastră nouă, care descriu realizările poporului nostru, frumusețile și bogățiile patriei noastre.

Biblioteca noastră se străduiește prin diferite mijloace să facă cunoscută și peste graniță activitatea ei. Unul din aceste mijloace este folosirea prilejului trecerii unor oaspeți străini care vizitîndu-ne țara sînt îndrumați să cerceze biblioteca noastră. Numeroși savanți, oameni de litere și de arte, cercetători și ziaristi străini, ca de pildă academicianul italian Francesco Flora, savantul englez Gordon Childe, ziaristul mexican Antonis Porez, scriitorul danez Georgjedde, scriitorul francez Reverzi și mulți alții au avut ocazia

să vadă în biblioteca noastră colecții de cărți și publicații în limbile popoarelor lor, foarte prețuite de cititorii noștri. Au fost cazuri când unii dintre oaspeții străini intrând în sala de lectură au găsit cititori studiind chiar în acel moment cărți recent apărute în țările lor sau cele mai proaspete ediții ale publicațiilor periodice din aceste țări, care sînt cercetate cu mult interes de cititorii bibliotecii noastre, dornici să cunoască aspecte din viața altor popoare, să ia contact cu problemele esențiale ale acestora, să învețe și să valorifice ceea ce este mai nou și mai de preț din experiența creatoare a diferitelor popoare străine. Despre acest lucru a publicat un foarte interesant articol ziaristul german Fritz Hilger care a prezentat publicului străin o descriere a bibliotecii noastre și a activității pe care o desfășoară, în scopul strîngerii legăturilor între popoare și a întăririi păcii, articol care a fost difuzat ulterior și la posturile de radio din R. D. Germană.

După cum s-a văzut din cele expuse mai sus, biblioteca noastră are un rol foarte important în popularizarea operelor valoroase din străinătate și asigurarea schimbului de valori culturale de însemnătate internațională.

În același timp noi urmărim să obținem cele mai bune rezultate în munca de propagare a cărții românești peste hotare, care reprezintă un capitol important în activitatea noastră. În ultimul timp, prin grija partidului și guvernului tot mai multe opere românești de valoare sînt traduse în limbi străine. Trimițînd în străinătate pe calea schimbului între biblioteci cărți traduse

din autorii romîni Creangă, Eminescu, Caragiale, Sadoveanu, Mihai Beniuc, Zaharia Stancu, Petru Dumitriu, etc. noi ne străduim să aducem o contribuție efectivă la cunoașterea peste graniță a comorilor culturii noastre, a realităților politice și economice din țara noastră, cîștigînd prietenii trainice în lupta pentru apropierea între popoare.

Este în afară de orice îndoială că pentru strîngerea din ce în ce mai puternică a legăturilor cu străinătatea pe calea schimbului de cărți, ziare și reviste, noi va trebui să facem continue eforturi în găsirea unor forme mereu mai eficace pentru popularizarea largă a celor mai bune valori ale culturii romînești. Tot așa este necesar ca în ceea ce privește popularizarea cărții străine în țara noastră să dezvoltăm la maximum munca de atragere a cît mai mulți cititori și de creare a unor condiții prielnice pentru ca aceștia să poată studia cît mai multe din operele contemporane și clasice care apar în străinătate.

Consecvenți principiului că nu e posibilă dezvoltarea cu succes a culturii unei țări dacă nu folosește și tezaurul pe care l-a creat și-l îmbogățește neconștient întreaga omenire și conștienței de rolul bibliotecii noastre în această direcție, noi ne propunem să nu crutăm nici un efort pentru a sprijini din toate puterile atingerea acestui țel pe calea dezvoltării continue și multilaterale a schimburilor culturale cu toate popoarele, aducînd astfel o contribuție la cauza păcii, la cauza progresului și umanismului, împotriva obscurantismului, împotriva pericolului unui nou război.

Expoziția CĂRTII FRANCEZE

DEMOSTENE BOTEZ

Scrittor

laureat al Premiului de Stat

În cadrul zilelor închinat prieteniei romino-franceze, în ziua de 19 noiembrie a avut loc la „Librăria noastră” din Bulevardul Magheru, o expoziție a cărții franceze, veche și nedes-părțită cunoștință a cititorului român.

Încă înainte de 1848, intelectualii romini au luat contact cu cultura universală prin cartea franceză, după cum prin cartea franceză au pătruns la noi și primele idei socialiste, în forma utopică în care se închipuia de către unii sociologi francezi.

Până la începutul secolului al 19-lea, generațiile de intelectuali romini s-au educat în spiritul marilor progresiști francezi, în ideologia revoluției franceze. Operele lui Diderot, Voltaire, Victor Hugo, Balzac, Zola, Anatole France, au fost nelipsite din rafturile bibliotecii și de pe masa de lucru a intelectualilor progresiști de la noi. Ele n-au întârziat să formeze un climat spiritual, dornic să primească ideile mai avansate ale marilor clasici ruși: Tolstoi, Cehov, Sal-tikov-Scedrin, Turgheniev ca și ale mărilor revoluționari Belinski, Cernișevski, Dobroliubov.

După trecerea conducerii mișcării revoluționare mondiale, din Franța și Germania în Rusia, influența socială a cărții franceze a început să scadă.

Cartea franceză însă și-a păstrat tot prestigiul ei literar, cucerit prin talentul deosebit și ideile umanitare, a marilor clasici francezi.

Alături de o burghezie franceză puternică, avidă, sgară și meschină, dezvoltarea continuă a capitalismului și trecerea lui la imperialism, a dezvoltat în Franța generoasă și revoluționară o clasă muncitoare tot mai numeroasă și mai conștientă care a început să-și afirme ideologia ei și în literatură.

Au conviețuit astfel, — așa cum observă Lenin cu caracter de generalitate, în sinul aceleiași națiuni împărțită pe clase, două culturi, două literaturi franceze.

Una care oglindea decadența burgheză, reprezentată prin romane de senzație, prin piese obscene, și alta progresistă care ducea mai departe spiritul marilor umaniști francezi.

Fiecare din clasele de la noi și-a ales literatura corespunzătoare. Burghezia și moșierimea, dacă a citit ceva, apoi a citit romanele franceze de aventuri, și a urmărit mișcarea vodevilurilor. Iar intelectualii progresiști și clasele oprimate, au urmărit glorioasa cale a literaturii franceze, și au citit Romain Rolland, Barbusse, Roger Martin du Gard.

Ascuierea luptei de clasă din Franța, lupta pe care o duce partidul comunist, mișcarea de rezistență din timpul războiului și cea anticolonialistă ca și lupta pentru pace, au creat în Franța, o nouă și puternică literatură militantă, progresistă, care își are reprezentanți iluștri.

Dezvoltarea acestei literaturi este a-nevoioasă, nu din cauza lipsei de talente, dar din cauza piedicilor materiale pe care le pune burghezia, conștientă de primejdia care o paște. Editarea acestei literaturi, finanțarea și distribuția ei sînt adevărate probleme.

Dar marile mase de noi cititori, de cititori progresiști, care vor o literatură legată de viață, în care să se oglindească în forme artistice întreaga realitate de astăzi și toate problemele care o frământă, au izbutit prin interesul lor, să dezvolte această literatură și să o pună pe primul plan.

Scritorii consacrați precum Aragon, Paul Eluard, Elsa Triolet, André Stil, Jean Paul Sartre, Pierre Courtade, Simone de Beauvoir, s-au pus în fruntea unei pleiade de tineri scriitori progresiști care s-au ridicat din mijlocul maselor, dintre activiști, și au intrat în conștiința cititorilor.

Cităm printre aceștia pe Gaston Monmousseau, secretar al Confederației Generale a Muncii, Francis Jourdain, Leon Moussinac, feciorul de țaran René Jougllet, Vercors, Guillevic, André Wurmser, Jean Lafitte, Paul Tillard, Pierre Daix și alții care pun cu succes, bazele noii literaturi progresiste franceze, urmînd tradiția sănătoasă a lui Balzac, a lui Zola, a lui Barbusse.

Subiectele operelor acestor scriitori, nu sînt scoase din fișele de observații ale bolnavilor din sanatoriile de alienați, nici din fantezia depravaților pro-

Aspect de la expoziția cărții franceze,
organizată la Librăria noastră nr. 17

fisioniști, ci însăși fragmente din viața, din variatele ei aspecte.

Realitatea franceză ca și cea mondială se oglindește veridic, în operele lor. Și ce variate și multiple sînt aceste subiecte: viața unei uzine din Paris; viața satelor și a provinciei franceze; evoluția intelectualului mic-burghez; viața din Algeria, servilismul în fața invadatorilor; războiul din Indochina; lupta împotriva fascismului și militarismului german; rezistența franceză; rolul femeii în bătăliile patriotice; poziția intelectualilor de stînga în fața comunismului...

Dacă operele marilor clasici francezi s-au văzut neconținut în vitrinele librăriilor și în biblioteci, apoi această literatură nouă a Franței este încă în cea mai mare parte necunoscută. Toți acești tineri sau noi scriitori sînt ca niște prieteni, pe care îi știm ca atare, dar pe care nu i-am văzut niciodată și nu am stat de vorbă cu ei.

De aceea curiozitatea cititorilor romîni de a se întîlni cu această nouă

carte franceză la standul expoziției, a fost atît de puternică.

Interesul manifestat nu a fost numai vizual. Oamenii au cumpărat noua carte franceză.

Luptătorii pentru pace și progres de la noi, au voit să cunoască de aproape pe tovarășii lor de luptă, să le citească gîndurile, să le admire arta.

S-au întîlnit în neîncăputoarea sală a librăriei, bătrîni și tineri, înrușiți în mare măsură prin aceleași credințe. S-au întîlnit vechi cititori ai marelui Anatole France, cu tinerii admiratori ai lui Aragon.

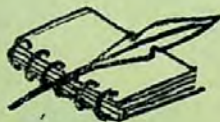
Cartea franceză a făcut și de această dată o trăsătură de unire între generațiile care au servit, în stilul și pe măsura vremii în care au fost la apogeu, aceleași idei umanitare. Ele s-au găsit astfel înrudite prin acest părinte sufletesc, care-i cartea franceză.

Contactul luat cu această ocazie se va dezvolta și, cu toate opreliștile de-acolo, cartea franceză nouă va pătrunde la noi, dezvăluind tot mai clar, răsunetul adînc în întreaga lume, a ideilor progresiste.

Și a mai prezentat un aspect interesant această expoziție:

S-a văzut un perete plin cu titlurile ziarelor și revistelor franceze alături de titlurile de reviste și ziare romînești în limba franceză. „L'Humanité”, sta alături de „Roumanie Nouvelle”, iar Creangă tradus în franțuzește sta alături de Molière tradus în limba romîna.

Asta spune mai mult de cît un discurs de două ore asupra tradițiilor de prietenie, de între-pătrundere culturală între Franța și țara noastră.

BIBLIOTECI din ALTE ȚĂRI

Colecția de manuscrise a Bibliotecii Naționale a Austriei din Viena*)

Dr. FRANZ UNTERKIRCHER
Directorul colecției de manuscrise a
Bibliotecii Naționale din Austria

I. Inceputul colecției

Biblioteca Națională a Austriei, care până în anul 1918 fusese biblioteca curții imperiale, își are origina de pe timpul, când încă nu existau cărți tipărite, ci numai manuscrise. În jurul anului 1440 împăratul Friedrich al III-lea a chemat în funcția de secretar pe umanistul italian Eneo Silvio Piccolomini căruia i s-a încredințat totodată sarcina de a îngriji de cărțile împăratului. Astfel, viitorul papă Pius al II-lea s-a numărat printre primii bibliotecari, care au administrat biblioteca imperială.

Sub împăratul Maximilian I, care a manifestat un mare interes pentru cărți, au ocupat funcția de bibliotecari, umanistii Celtes și Cuspinian. Lor le-a urmat mai târziu medicul maghiar al curții, Sambucus. Se știe despre aceștia că au administrat biblioteca curții din Viena, dar nu există documente despre activitatea lor. Primul act de numire a unui bibliotecar imperial îl întâlnim abia în anul 1576, când împăratul Maximilian al II-lea a chemat ca bibliotecar la Viena pe savantul olandez Hugo Blotius.

Hugo Blotius a găsit o bibliotecă foarte voluminoasă pentru timpul de atunci. Nu erau încă separate cărțile tipărite de manuscrise. Această separare s-a făcut abia cu 100 de ani mai târziu. Astfel, colecția de manuscrise a Bibliotecii Naționale din Austria constituie partea cea mai veche a bibliotecii, fiind păstrate și cărțile aflate în posesia familiei imperiale încă înainte de anul 1450.

La aceste opere vechi, care au fost create în numeroase cazuri din ordinul lui Friedrich al III-lea și Maximilian I, s-au adăugat multiplele manuscrise culese de umanistii austriaci în Germania. Intre

*) *Articol scris special pentru revistă, cu ocazia recentei vizite făcute în țara noastră de autor.*

anii 1550 și 1560 ambasadorul imperial la Constantinopol, Augerius Busbeck, a cumpărat numeroase manuscrise grecești pentru biblioteca imperială. Bibliotecarul imperial Sebastian Tegnagel (1606—1636) a fost el însuși un orientalist eminent. El a cules manuscrise arabe și etiopice pe care le-a lăsat moștenire bibliotecii. Când în anul 1736 a murit Prințul Eugeniu de Savoia, împăratul Carol al VI-lea a achiziționat biblioteca voluminoasă a acestuia, care cuprindea numeroase manuscrise prețioase, în primul rând din Franța. De la minăstirile austriace desființate între anii 1780—1790 în timpul împăratului Iosif al II-lea, au revenit bibliotecii curții manuscrise valoroase. Prin diplomatul vienez Joseph Hammer-Purgstall au ajuns în biblioteca curții multe manuscrise persane, arabe și turcești. În anul 1827 s-au cumpărat de la Muntele Athos numeroase manuscrise slave; alte manuscrise slave le-a primit biblioteca prin fondatorul limbii neo-sârbe Vuk Stefanović Karadžić.

Pe lângă cumpărări de manuscrise unice și colecții întregi, multe manuscrise valoroase au ajuns în posesia bibliotecii și prin donații. Alte manuscrise au ajuns în posesia imperială prin căsătorii. Este o particularitate a colecției vieneze de manuscrise, că fondurile ei s-au strâns exclusiv pe cale pașnică, dacă facem abstracție de o duzină de manuscrise arabe și turcești — pradă din războiul cu turcii din anul 1683.

II. Fondurile colecției

Colecția de manuscrise cuprinde în prezent cca. 35.000 volume. Majoritatea lor (cca. 30.000) este scrisă în limbile occidentale: latina, germana (de la vechea germană până la limba modernă), italiana, franceza, engleza, spaniola, olandeza, islandeza, ceha, poloneza, ungara. Aproximativ 3000 volume sînt în scriere arabă: araba, persana, turca. Peste 1000

de volume sînt în scriere greacă. Restul se împarte în grupuri mici: peste 200 volume manuscrise slave în alfabetul cirilic și glagolitic; peste 200 manuscrise ebraice. În afară de acestea, mai există grupe mai mici de manuscrise etiopice, georgiene, armene, siriene, indiene, chineze, japoneze, vechi-mexicane.

Separat de manuscrise se păstrează autografele, însă tot în cadrul colecției de manuscrise. Un autograf reprezintă de obicei o singură foaie și uneori cîteva foi lipite între ele. Colecția posedă în prezent ceva mai mult de 100.000 autografe și se străduiește să primească autografe de la toți contemporanii renumiți.

Face parte de asemenea din colecția de manuscrise colecția de incunabile, al căror număr se ridică la 7780, reprezentînd prin aceasta una din cele mai bogate colecții de incunabile din lume.

III. Administrarea colecției

Colecția de manuscrise este păstrată în întregime la etajul II al clădirii bibliotecii. Acolo se găsesc depozite mari care au fost înzestrate între anii 1951—1954 cu rafturi și dulapuri de oțel. Imediat alături de aceste încăperi se află două săli de lectură pentru vizitatorii colecției. În aceste săli pot fi consultate în orice moment cca. 15.000 volume, care cuprind printre altele toate cataloagele de manuscrise ale bibliotecilor din lumea întreagă. De asemenea, se află aici o mică încăpere, în care sînt expuse în permanență cca. 50 de manuscrise valoroase și incunabile pentru vizionare cu ocazia vizitelor oaspeților străini. Aceste vitrine se schimbă deseori. Vitrinele în care sînt expuse manuscrisele, sînt protejate cu un sistem de rulouri, pentru ca ilustrațiile cărților să nu sufere din cauza luminii. Aceste rulouri se ridică numai pentru timpul scurt al vizionării. Folosirea manuscriselor este accesibilă oricărui vizitator care se ocupă în mod științific de aceasta. Numai pentru unele manuscrise deosebit de prețioase se cere o aprobare specială.

Mijlocul cel mai important pentru folosirea manuscriselor sînt cataloagele. Pentru manuscrisele în limbile occidentale notate de la 1 la 15.500 există un catalog tipărit, ale cărui opt volume au apărut între anii 1864—1899. Alte două volume tratează seria 15.501—19.500, cuprinzînd manuscrise muzicale, care se păstrează în colecția de muzică. Catalogul este foarte uzat. El poate fi însă microfilm, copiile acestui microfilm putînd fi pe urmă folosite de bibliotecă.

Despre manuscrisele orientale există un catalog în trei volume de G. Flügel (Viena. 1865—1867), care de asemenea este uzat și urmează a fi microfilm. Există un excelent catalog modern pentru ma-

nuscrisele ebraice de A. Z. Schwarz (Viena 1925).

Manuscrisele grecești se află pînă azi înregistrate într-un catalog foarte vechi din anul 1690 de către D. Nessel. Greacistul colecției de manuscrise docentul dr. H. Hunger lucrează la un catalog modern al manuscriselor grecești.

La catalogul manuscriselor occidentale, care nu figurează încă în catalogul tipărit, lucrează autorul acestor rînduri. Atît acest catalog, cît și catalogul modern al manuscriselor grecești sînt accesibile vizitatorilor colecției.

Manuscrisele slavone se înregistrează de asemenea într-un catalog modern. O parte din manuscrisele slave din Viena le-a lucrat A. J. Jacimirskij în *Sbornic otdelenija ruskogo jazika i slovesnosti Rossijskoj Akademii Nauk Tom XCVIII*, Petrograd 1921.

În afară de vizitatorii manuscriselor în sălile de lectură, s-au ivit în ultimii ani tot mai mulți amatori, care neputîndu-se deplasa la bibliotecă cer microfilme, ale manuscriselor. În acest scop, colecția posedă un atelier de microfilme care execută toate comenzile. Pentru folosirea microfilmelor din alte biblioteci, cititorii au la dispoziție un dispozitiv modern de lectură pentru microfilme.

Mai prețioase decît fotografierea textelor pe microfilme este fotografierea de ilustrații din manuscrisele cu miniaturi. În acest scop colecția posedă un atelier fotografic care poate să execute orice fel de fotografii. De aproape un an acest atelier a început să execute nu numai fotografii în alb-negru, ci și colorate, care sîrvesc ca modele pentru reproduceri colorate. Cu ajutorul razelor ultraviolete și infraroșii pot fi fotografiate și texte, care nu pot fi citite cu ochiul liber.

Manuscrisele, care deseori sînt vechi de cîteva secole și ale căror coperte sînt în majoritatea cazurilor tot atît de vechi, necesită o supraveghere permanentă a stării lor. Această sarcină este îndeplinită de către atelierul de restaurare. Acest atelier repară în permanență copertele deteriorate; se restaurează foi de pergament și de hîrtie, care s-au avariat în decurs de secole. Atelierul de restaurare s-a deschis abia în anul 1950, cînd și-a început activitatea cu un singur lucrător. În prezent lucrează acolo patru restauratori. Ministerul Învățămîntului intenționează să angajeze pentru atelierul de restaurare în decursul anilor viitori zece lucrători de specialitate și să califice în același timp restauratori specialiști pentru alte biblioteci din țară.

IV. Manuscrise cu miniaturi

În majoritatea lor covîrșitoare manuscrisele sînt importante datorită textului. Din cele 35.000 de manuscrise sînt însă

cca. 4500 care sînt interesante și din punct de vedere artistic, datorită ornamentării lor. Multe din ele posedă inițiale sau marginale artistice, altele sînt impodobite cu ilustrații de către artiști eminenti.

Starea acestor miniaturi este excelentă. Prin faptul că timp de secole aceste cărți au fost păstrate închise, aurul și culorile s-au menținut atît de proaspete, încît fac impresia că au fost executate recent. Grija pentru conservarea acestor opere de artă cere ca ele să fie apărute și acum de efectul dăunător al luminii și al atmosferei. Pentru ca ele să fie totuși accesibile publicului, se organizează din timp în timp expoziții mari în sala barocă de festivități, terminată în anul 1726. În timp ce anumite manuscrise se arată vizitatorilor bibliotecii destul de frecvent prin schimbarea exponatelor, expoziții de genul aceluia menționată acum, au loc mai rar. După anul 1901 operele mari de artă ale bibliotecii s-au expus numai între anii 1952—1953; în 1952 Pictura la cartea occidentală și în 1953 Arta cărții din Orient.

Istoria artei s-a preocupat deseori de manuscrisele cu miniaturi ale Bibliotecii Naționale a Austriei. Pe lîngă o serie de publicații separate există și o culegere vastă privitoare la aceste manuscrise, completată însă abia la jumătate. Lucrarea cuprinde în 15 volume în folio, data despre manuscrisele cu miniaturi și incunabilele Bibliotecii Naționale din Viena. Ea a apărut între anii 1923 și 1938 în editura Hiessemann din Leipzig, sub titlul Neue Folge (Urmare nouă) a lucrării Beschreibendes Verzeichnis der illuminierten Handschriften in Österreich (Tablă de materie descriptivă a manuscriselor cu miniaturi în Austria). În aceste volume sînt descrise în mod temeinic cca. 2000 manuscrise cu miniaturi cu multe reproduceri excelente. Multe din aceste manuscrise conțin și reproduceri în culori. Perfecționarea tehnică a acestor reproduceri este extraordinară; din păcate cheltuielile pentru astfel de ediții sînt încă atît de mari, încît s-au putut scoate numai ediții reduse. În schimb s-au editat multe reproduceri în culori, format cărți postale, care pot fi achiziționate la un preț ieftin. Astfel se oferă posibilitatea de a face cunoscute unor cercuri largi operele ilustrării de cărți care pînă acuma constituia arta cea mai puțin cunoscută.

V. Unele din manuscrisele cele mai importante

Printre manuscrisele Bibliotecii Naționale a Austriei există două manuscrise grecești, care datorită calităților lor artistice sînt cunoscute oricărui istoric de

Ilustrație la Apostolos, scrisă în limba moldovenească cu alfabet cirilic în anul 1610

artă, măcar după nume: Wiener Dioskurides și Wiener Genesis.

Dioskurides este un manuscris de pergament cu aproape 500 foi și conține pe lîngă text, 392 ilustrații pe pagini întregi și 87 ilustrații în text. Este o operă despre plante medicinale. Textul la ilustrațiile plantelor este scos din opera medicului grec Dioskurides, care a trăit în secolul I. Cartea fusese dedicată prințesei grecești Iuliana Anicia în anul 512.

Ceva mai nouă este Genesis. Ea conține 24 foi de pergament, colorate cu purpură. Partea de sus a fiecărei pagini conține în litere de argint textul primei cărți a bibliei, partea de jos o ilustrație corespunzătoare textului. Opera a fost scrisă în spre jumătatea secolului al 6-lea în Antiohia și prin cele 48 ilustrații face parte din ciclurile cele mai voluminoase ale picturii creștine vechi, care s-au mai păstrat.

Un alt manuscris, provenit de asemenea încă din secolul al 6-lea, nu este împodobit artistic, în schimb este foarte prețios pentru filologie. Este singurul manuscris, care descrie decada a cincea a istoriei romanilor după Livius.

Psaltirea de Aur este un manuscris cu textul de psalmi scris în litere de aur, pe care Carol cel Mare a dispus să

fie întocmit în anul 790 pentru papa Hadrian. Prin scrierea lui minunată și numeroase pagini ornamentate cartea aceasta face parte din primele opere ale artei de cărți carlovingiene. Această **Psaltire de Aur**, este corespondentul manuscrisului **Codex Aureus** care se află la biblioteca **Bathyanum** din Alba-Iulia.

O operă de artă a picturii de cărți franceze este biblia în tablouri cu aproape 2000 scene, întocmită în anul 1250 pentru regele Ludovic al IX-lea al Franței. Din anul 1460 provine o altă carte franceză, care este considerată de mulți drept opera cea mai desăvârșită a picturii de cărți franceze: romanul alegoric al regelui Renée d'Anjou: **Livre du coeur d'amour espris** ilustrat cu 16 tablouri de către un pictor necunoscut.

Din atelierele italiene provin nu mai puțin de 34 manuscrise scrise și împodobite pentru **Mathias Corvinus**, majoritatea lor cu coperte făcute special pentru rege.

Din zestrea primei soții a împăratului **Maximilian I** provin o serie de cărți conținând operele pictorilor curții burgunde din anul 1450, printre care o cronică împodobită bogat cu portretele cruciașilor regatului **Jerusalim**.

Printre cărțile orientale, care de obicei conțin numeroase ilustrații excelente, este în special de remarcat, o carte lipsită de ornamente: o farmaceutică scrisă în anul 1056, care reprezintă monumentul cel mai vechi cunoscut al limbii persane.

Printre manuscrisele în alfabetul moldovenesc-cirilic amintim o evangheliie închinată de **Ștefan cel Mare** în anul 1502 mînăstirii **Zographos** de pe muntele **Athos**. Afară de aceasta, **Biblioteca Națională** mai posedă un **Evangheliar** în limba moldovenească scris cu alfabet cirilic de călugărul **Filip** în 1502; un **Evangheliar** în limba sîrbă cu alfabet

cirilic scris în 1534 la comanda domnului **Moldovei**, **Petru Rareș**; un **Evangheliar** în limba moldovenească scris cu alfabet cirilic din jumătatea secolului XVI și un **Apostolos** tot în limba moldovenească scris cu alfabet cirilic din anul 1610. **N. Iorga** a descris în opera sa **Les arts mineurs en Roumanie** mai multe manuscrise vieneze, care provin din **Moldova**.

În sfîrșit încă o operă exotică importantă a **Bibliotecii vieneze**: este vorba de un voluminos manuscris mexican cu ilustrații pe piele albă de căprioară. Opera, a cărei însemnătate nu a putut încă fi apreciată pe deplin, cuprinde calcule astronomice și date istorice. Ea face parte din acele cadouri pe care **Montezuma** le-a trimis în anul 1519 curceritorului **Cortez**, pentru a-l opri pe drumul spre **Mexic**.

*

Biblioteca Națională a Austriei posedă înafara operelor păstrate în colecția de manuscrise încă cca. 30.000 manuscrise muzicale aflate în **Colecția de muzică**, printre care numeroase opere în manuscris ale marilor compozitori vienezi: **Mozart**, **Haydn**, **Beethoven**. Ceva mai recent **Richard Strauss** a donat **Bibliotecii Naționale** partitura scrisă de el a **Cavalerului rozelor**.

O altă colecție a bibliotecii este **colecția Papyrus** cu cca. 100.000 fragmente din manuscrise **Papyrus**, desgroapate abia în secolul al 19-lea din nisipurile deserturilor **Egiptului**.

Încă din deceniile trecute învățați din toate țările au colaborat în bună înțelegere pentru a face de folos toate aceste comori ale științei. Putem spera că acest spirit de bună înțelegere se menține și astăzi și se va menține și în viitor. **Biblioteca Națională din Austria** salută pe oricare colaborator și îi pune cu plăcere la dispoziție manuscrisele sale.

Ilustrație la o pagină din **Wiener Genesis**

ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR

Institutul Marx-Engels-Lenin-Stalin a scos recent de sub tipar un mare volum documentar ilustrat, consacrat aniversării a 50 de ani de la revoluția rusă din 1905.

Academia de Științe pedagogice a R.S.F.S.R. a început editarea unei enciclopedii destinată elevilor din clasele medii și superioare, care va cuprinde 10 volume.

La apariția primului volum al enciclopediei care poartă titlul Pământul au colaborat cunoscuți oameni de știință sovietici — profesori, geografi, exploratori, navigatori, cartografi și artiști.

In ultimul deceniu s-a editat în Uniunea Sovietică peste 42.000 de titluri de cărți numai în domeniul agriculturii.

Tirajul total al acestor lucrări a depășit 447 milioane exemplare.

In luna februarie cu ocazia comemorării a 75 de ani de la moartea lui F. M. Dostoevski, printre acțiunile întreprinse de instituțiile culturale din U.R.S.S. vor avea loc la biblioteci, cluburi și case de cultură, conferințe, referate și expo-

ziții de cărți închinată operei lui Dostoevski.

Fondurile bibliotecii științifice din Koșice din Republica Cehoslovacă au crescut în anul 1954 cu 25.864 volume, și 2887 reviste și ziare. La cumpărări de cărți se ține seama de nevoile școlilor superioare din localitate, mai ales ale școlii tehnice superioare. Întregul fond al acestei biblioteci cuprinde astăzi circa 50.000 volume.

In cursul anului bibliotecă a împrumutat 35.279 volume de cărți și periodice, în afară de împrumuturile pentru secția de studii. Prin poștă au fost împrumutate 661 volume, iar în cadrul schimbului interbibliotecar 1048 volume.

Serviciul de studii a fost frecventat de 19.393 cititori.

In cursul anului bibliotecă a întocmit 74 bibliografii tematice cu 6.642 titluri, din care 3393 au fost adnotate. Cele mai de seamă teme au fost: 300 de ani de la reunirea Ucrainei cu Rusia; Material bibliografic privat la campania electorală pentru Adunarea Națională; Forme noi de muncă în silvicultură; Materiale cu privire la al X-lea Congres al Partidului Comunist Cehoslovac; Pedologia sovietică — exemplul nostru; A. P. Cehov.

In cursul anului bibliotecă a publicat 7 buletine bibliografice despre literatură, teatru, film, muzică,

lingvistică, educație fizică, istorie, multiplicată în tiraje de 100—190 exemplare și cuprinzând 9.500 titluri.

In cadrul sarcinei de întocmire a bibliografiilor slovace (pe țară și pe limbi) a fost întocmită lista periodicelor maghiare, germane, polone, latine și idiș.

In Republica Cehoslovacă s-a tipărit recent o culegere ilustrată a poeziilor lui Goethe, precum și volumul **Convorbiri cu Goethe** de Iohann Peter Eckermann.

Cunoscutul roman al lui Victor Hugo **Nouăzeci și trei** a fost tipărit acum pentru a unsprezecea oară în limba cehă.

Au mai apărut concomitent **Cruciații** de Henryk Sienkiewicz, **Fire de iarbă** de Walt Whitman și al cincilea volum din romanul lui Martin Andersen Nexø, **Generația pierdută**.

Din inițiativa profesorului Ioachim Müller din Iena, Editura Populară din Weimar (Republica Democrată Germană) a tipărit o ediție populară a operelor marelui scriitor clasic Friedrich Schiller.

Cu aceasta Editura populară a inaugurat publicarea unei colecții în format mic, intitulată **Biblioteca clasicilor germani**.

Cu prilejul zilei frun-
tașilor în producție
s-a deschis la Magdeburg
(R.D.G.) pe lângă uzinele
constructoare de mașini
grele „Ghiorgi Dimitrof”
o casă de cultură în cadrul
căreia se află și o biblio-
tecă cu circa 4200 volume.

Actualmente Biblioteca
Germană de Stat
(R.D.G.) face schimb de
cărți cu 35 de țări. Aproape
300 de cititori de peste ho-
tare sînt deserviți lunar cu
un număr de 2300 reviste
și 500 de cărți din diferite
domenii, contribuind astfel
la întărirea prieteniei din-
tre popoare.

Biblioteca centrală
din Țetin din regi-
nea Cenogor (Republica
Populară Federativă Jugo-
slavia) a fost creată acum 9
ani. Ea posedă mai mult de
100.000 de cărți în mai
multe limbi și 300.000 de
reviste și ziare.

Una din sarcinile acestei
biblioteci este de a aduna
toate cărțile, revistele și
ziarele care s-au tipărit pe
vremuri în regiune.

Pînă în prezent au fost
colecționate multe materiale
printre care revista **Glasul
Cenogorului** care apărea la
sfîrșitul veacului al XIX-lea
și începutul celui al XX-lea.

În primul semestru al
acestui an Editura pen-
tru tineret din R. P. Ungară
a publicat 120 de titluri cu
un tiraj total de 2.124.600
exemplare destinate tineretului
din care 74 ale scriito-

rilor maghiari și restul din
cele mai bune creații ale
scriitorilor ruși și sovietici,
din literatura țărilor de de-
mocrație populară și din
scrierile autorilor progre-
siști din occident.

Aceste cărți se găsesc în
toate bibliotecile din R. P.
Ungară, al căror număr a
crescut în mod simțitor în
cursul ultimilor ani.

Peste o pătrime din nu-
mărul cititorilor este alcă-
tuit din copii sub 14 ani.

Biblioteca muzeului
filatelic al Poștei Ma-
ghiare din Budapsta, reor-
ganizat de curînd pe baze
noi, cuprinde între altele și
2000 de cărți, cataloage și
reviste de specialitate.

Colectivul Institutului
pentru istoria miș-
cării muncitorești din R. P.
Ungaria, pregătește un nou
muzeu.

Acesta va înfățișa istoria
luptelor clasei muncitoare
și a partidelor comuniste
din țările capitaliste.

Pînă acum s-au primit
materiale, cărți și diverse
documente din Japonia, Bel-
gia, Olanda, Finlanda, Sue-
dia, Italia, S.U.A.

Cu prilejul aniversării a
100 de ani de la
nașterea marelui savant Mi-
ciurin, Biblioteca Academiei
Maghiare de Științe a al-

cățuit o bibliografie a lu-
crărilor apărute în R. P.
Ungaria în legătură cu în-
vățăturile și activitatea ma-
relui savant.

Oamenii muncii din
Balatonszárszo, loca-
litatea în care a murit ma-
rele poet maghiar Iosef
Attila, au hotărît să trans-
forme în muzeu casa care
l-a adăpostit pe ilustrul
cîntăreț al poporului ma-
ghiar, în ultimele clipe ale
vieții sale. În această clă-
dire vor fi expuse operele
poetului, cîteva manuscrise
și cîteva din obiectele sale.

În India apar tot mai
multe cărți traduse din
literatura sovietică în limba
engleză și în limba indiană.
Printre ultimele cărți tra-
duse se numără **Povestiri
alese de Maxim Gorki, Așa
s-a călît oșelul de N. Os-
trovski, O pinză în depărtare
de V. Kataev, Tinerețea lui
Ilici de A. I. Ulianova, Vi-
tea Maleev la școală și
acasă de N. Nosov și al-
tele.**

În S.U.A. există o orga-
nizație Gallup care se
ocupă cu facerea de sondaje
în opinia publică cu privire
la diferite problemele de ac-
tualitate. Ultimul sondaj fă-
cut de organizația Gallup cu
privire la diverse aspecte din
modul de viață american a
arătat între altele că 61%
din americani n-au citit nici
o carte în decursul unui an
de zile.

Ne scriu **CORRESPONDENȚII**

De un mare succes se bucură în rindurile cititorilor seriile literare romîno-maghiare organizate de biblioteca regională din Oradea. În cadrul acestor manifestări, sînt prezentate concomitent viața și opera unui scriitor român și a unui maghiar, apropiată prin conținutul operei lor și care au fost traduși respectiv în limba romînă și maghiară. O asemenea seară literară a avut loc de curînd și ea a fost închinată vieții și operei lui I. L. Caragiale și Mikszáth Kalman. După conierința ținută în limba romînă și maghiară, a urmat un program artistic alcătuit din dansuri, cîntece romînești și maghiare, interpretate de artiști de la Teatrul de Stat din Oradea precum și recitări în limbile romînă și maghiară din operele celor doi scriitori.

IOSIF NAGHIU
de la biblioteca
regională din Oradea

În regiunea Galați bibliotecile își intensifică activitatea atît în legătură cu concursul „Iubiți cartea” cît și cu atragerea a numeroși cititori la bibliotecă. Astfel, în raionul Filimon Sirbu s-au organizat numeroase cercuri de citit conduse de învățători, iar la biblioteca raională s-au prezentat recenziile cărților: *Amintiri din copilărie* de I. Creangă, *Mitrea Cocor* de M. Sadoveanu, *Dulăii* de Zaharia Stancu și *Pîine albă* de Dumitru Mircea. În comuna Tulucești, raionul Galați, biblioteca a organizat seri literare, la care s-au discutat cărțile *Marea familie* de M. Stelmah și *Brazdă peste haturi* de Istvan Asztalos. În sala căminului cultural din comună au fost afișate la colțul „Iubiți cartea” copertele cărților ce trebuie citite pentru concurs. În raionul Brăila bibliotecarii sătești pun un deosebit accent pe difuzarea cărții acasă la cititori, reușind ca prin această metodă să mărească simțitor numărul celor înscrși la bibliotecă.

C. HOGAȘ
Indrumător la secția culturală regională Galați

Nu de mult a avut loc la clubul inter-sindical „23 August” din Galați, o consătuire cu bibliotecarii din ramurile învățămînt sãnitar și finanțe, la care au participat în calitate de invitați și unii cititori înscrși la concursul „Iubiți cartea”. Referatele prezentate de tov. Gheșu Elena, bibliotecară la școala medie nr. 1 de băieți și tov. Gold Ramer, bibliotecar la Spitalul de copii, asupra melodelor folosite pentru atragerea unui număr cît mai ridicat de cititori, discuțiile ce s-au purtat pe marginea celor două referate și în încheiere lecția predată de tov. Georgescu Sevastița, din partea bibliotecii regionale asupra concursului „Iubiți cartea”, au avut menirea de a face din această acțiune un rodnic schimb de experiență și un bun prilej de mobilizare a bibliotecarilor pentru obținerea de noi succese în munca lor de zi de zi.

LUCIA ȘERBU
bibliotecara clubului inter-sindical „23 August” Galați

La secția de copii a bibliotecii raionale din Tîrgoviște au loc numeroase acțiuni organizate cu micii cititori. De două ori pe săptămînă se țin lecturi în colectiv din cărțile pentru copii și deseori se organizează frumoase seri de basm. Astfel, au fost organizate lecturi în colectiv la care s-au citit poveștile marelui nostru scriitor Ion Creangă. Aceste acțiuni sînt mult apreciate de copii și ne-am propus ca în cel mai scurt timp să organizăm o seară de basme cu copiii de vîrstă preșcolară de la grădinița nr. 1, din localitate.

IONESCU ELENA
bibliotecară la secția de copii a bibliotecii raionale Tîrgoviște

La biblioteca sãtească Galiciuica, raionul Bãilești, regiunea Craiova, sub îndrumarea organizației U.T.M. s-a organizat un cerc de literatură în cadrul cãruia se discută cărțile prevăzute în regulamentul concursului „Iubiți cartea”.

Acest cerc, ține săptămînal ședințe la care participă între 20—30 țărani muncitori și intelectuali.

AUREL CIONTU
bibliotecar

Calendarul nostru

Începînd cu acest număr, revista noastră va publica cu regularitate Calendarul nostru. În acest Calendar bibliotecarii vor găsi o scurtă caracterizare a vieții și operei scriitorilor clasici și contemporani din țara noastră și de peste hotare, sărbătoriți sau comemorați în luna respectivă, urmată de o scurtă bibliografie privind unele studii, lucrări sau articole mai importante despre scriitorul respectiv, care vor folosi în pregătirea unor manifestări de masă.

1 ianuarie 1823. — În prima noapte a anului 1823 s-a născut la Kiskörös, în fosta Austro-Ungarie, Sándor Petöfi, cel mai mare poet maghiar și una din cele mai strălucite figuri ale literaturii universale. Citește cu pasiune pe Ovidiu și Horațiu. Iubește viața, în tot ce are ea mai frumos și încă de tânăr începe s-o cînte în versuri care vor rămîne nemuritoare, dar în aceeași măsură îl revoltă nedreptatea, strîmba orînduire a societății în mijlocul căreia trăiește, pe care o condamnă în versuri ce vor însufleți masele la luptă. E unul din fruntașii revoluției de la 1848 în fostul imperiu Austro-Ungar, cerînd libertate pentru poporul său și pentru toate popoarele, dreptate și o viață mai bună pentru cei umili. Poet glorios, iubit de masele populare pe care versul său le-a însuflețit în lupta pentru libertate, el moare cu sabia în mînă, luptînd pentru realizarea idealului luminos pe care îl cîntase în poeziile sale. Opera sa, expresie a geniului creator al popoului maghiar, face astăzi parte din patrimoniul culturii universale. Cele mai cunoscute poezii ale lui Petöfi sînt traduse și în limba romînă în volumul: *Poeme alese*.

De consultat: Aszody, Ioan: Petöfi, poetul domniei popoului. București, Editura de Stat, 1949, 162 p.; Petöfi Sándor: Poeme alese. București, Editura de Stat, 1949, 136 p. (Prefață de Eugen Jelebeanu p. 5—9).

5 ianuarie 1878. — S-a născut, la Iași, Emil Gîrleanu, unul din scriitorii începutului acestui veac, care a oglindit în scrierile lui în mod realist aspecte ale vieții sociale în mijlocul căreia a trăit. Cunoscător al popoului, al creației sale artistice, iubind cu înflăcărare natura, în scrierile lui apar minunate figuri de oameni din popor, apare natura în tot ce are mai delicat, mai fermecător. În cea dintîi operă a sa, *Bătrînii* (Schife din viața boierilor moldoveni) ne este înfățișată agonia acestei clase sociale. După încercările de început, Gîrleanu a cultivat cu exclusivitate schița și nuvela. Adevărate capodopere ale genului, sînt schițele înmănușiate în volumul *Din lumea celor care nu cuvîntă*, în care scriitorul descrie cu multă delicatețe și înțelegere lumea măruntă și adesea neobservată a necuvîntătoarelor, care însă au și ele bucuriile, dramele și tragediile lor. În volumul *Opere alese* se găsesc cele mai importante nuvele și schițe ale lui, ca: 1877, (Schițe din război), *Cea dintîi durere*, *Intr-o noapte de mai*, *Nucul lui Odobac*, *Trei vedenii*, *Visul lui Pilat*, *Amintiri și schițe*, etc. Emil Gîrleanu moare în anul 1914.

De consultat: Calancea, D.: 40 de ani de la moartea lui Emil Gîrleanu, *Scînteia*. 3. VII. 1954, p. 2; Săndulescu, Al.: La 40 de ani de la moartea lui Emil Gîrleanu. *Romînia Liberă*, 1. VII. 1954, p. 2.; Virgolici, T.: Realismul în opera lui E. Gîrleanu. *Studii și cercetări de istorie literară și folclor*. 1954, Tom. III. p. 75—94.

8 ianuarie 1878. — A murit N. A. Nekrasov, scriitor și luptător revoluționar rus, născut în anul 1821. Deși fiu de mare moșier de pe malurile Volgăi, totuși Nekrasov a cunoscut din copilărie, pe moșia tatălui său, viața oamenilor simpli de care s-a simțit atras și pe care mai tîrziu a evocat-o în poeziile sale. La vîrsta de 16 ani, el pleacă la Petersburg, la studii. Aici el cunoaște viața grea, plină de lipsuri și publică primele poezii care vor atrage atenția asupra lui. Peste cîțiva ani îl cunoaște pe marele critic revoluționar V. G. Belinski. Influențat de acesta, începe să scrie poezii revoluționare. Ele înfățișează viața grea a muncitorilor din orașele capitaliste precum și viața țăranilor iobagi. Cele mai importante poeme ale sale sînt: *Copiii de țărani*, *Sașa*, *Cine trăiește bine în Rusia* și care se găsesc

și în traducere românească în volumul **Poeme alese**. Au mai apărut în limba română un volum de **Poezii și povestirile: Moș Mazai și iepurii, Gerul-moșu' cu nas roșu**, etc.

De consultat: Beniuc, Ema: **Inflăcărutul mesaj al lui Nekrasov. Viața Românească**, 1953, nr. 2, p. 240—254; Mihăilescu E.: **Un mare poet al poporului rus: N. A. Nekrasov**, **Scînteia**, 8. I. 1953, p. 3; Paraschivescu, M. R.; **Marele poet democrat revoluționar — N. A. Nekrasov**, **Scînteia**, 9. I. 1953, p. 2; Zerceaninov, A. A., Raihin, D. I. și Strajev, V. I.: **N. A. Nekrasov**. În volumul: **Literatura rusă**. București. Cartea Rusă, 1954, p. 299—343.

★

10 ianuarie 1883. — S-a născut în gubernia Samara Alexei Tolstoi, unul din cei mai mari scriitori sovietici. Incepe să scrie la vârsta de 16 ani. Scrie nuvele și romane, apoi piese de teatru. Între 1914 și 1917 a scris 5 piese de teatru. Toate lucrările lui de la început au un puternic caracter autobiografic. Mai târziu însă, el începe să vadă viața din jurul său, trecutul istoric al patriei sale; care îi vor inspira lucrări de o deosebită valoare documentară și artistică. După revoluție, fiind în emigrație la Paris, începe să scrie **Calvarul**, pe care îl va termina la Berlin în anul 1921. Întors în patrie, el scrie romanele: **Petru I, Pîinea și Ivan cel Groaznic**, care-l vor impune ca pe unul din cei mai mari scriitori ai statului sovietic. Toate aceste cărți au fost traduse și în limba română. El moare în anul 1945.

De consultat: Petrescu, Cezar: **Alexei Tolstoi**. În volumul: **Despre scris și scriitori**. Esecuri. București. E.S.P.L.A. 1954, p. 177—197; Scerbina, V.: **A. N. Tolstoi (Monografie)**. București. Cartea Rusă, 1953, 172 p. — **Calvarul**. Roman. [Recenzie]. **Gazeta Literară**, 4. XI. 1954, p. 2; — **Hanganu Doina: O capodoperă a genului istoric**. [Ivan cel Groaznic. Recenzie]. **Viața Românească**, 1953, nr. 5, p. 276—280.

★

15 ianuarie 1850. — În această zi s-a născut la Ipotesti, în fostul județ Botoșani, Mihail Eminescu, cel mai mare poet al poporului român. În scurta și nefericita sa trecere prin viață el a avut de îndurat vitregiile unei societăți nedrept orînduite, care i-au grăbit sfîrșitul. Moare la 15 iunie 1889, în vîrstă de numai 39 de ani. Ca toți marii poeți ai lumii, Mihail Eminescu a fost un mare patriot, care a iubit cu inflăcărare poporul, s-a revoltat pentru suferința lui, a biciuit în scrisul său relele societății în mijlocul căreia a trăit. El a dat limbii în care a scris cea mai înaltă expresie artistică. **Revolta lui împotriva putredei societăți burgheze** este puternic reflectată în poezia **Împărat și proletar**. Cunoscător al folclorului poporului nostru, al sufletului acestui popor, al peisajului în care acesta își trăiește de veacuri viața, Eminescu ne-a dat minunate poezii în care toate acestea se împletesc cu cea mai desăvîrșită măiestrie. Cea mai înaltă culme a genului său poetic este atinsă în poezia **Luceafărul**, în **Elegii** și în **Scrisori**. El a scris și lucrări în proză dintre care amintim **Călin nebunul**, **Făt frumos din lacrimă** etc.

De consultat: — Studii și conferințe cu prilejul sărbătoririi a 100 de ani de la nașterea lui Eminescu. București. E.S.P.L.A. 1950, 192 p.; Beniuc, Mihai: **Izvoarele populare în creația lui Eminescu**. În volumul: „**Literatura noastră clasică**” vol. I. București. E.S.P.L.A. 1953, p. 27—44; Eftimiu, V.: **Arta lui Eminescu**, **Gazeta Literară**, 13. V. 1954, p. 1 și 2; Gafița, M.: **Măreția mesajului eminescian**. **Călușa bibliotecarului**, 1955, nr. 8, p. 4—6.

★

18 ianuarie 1848. — În satul Șiria de lângă Arad, s-a născut în această zi Ion Slavici. Opera sa, care oglindește viața societății, în mijlocul căreia a trăit scriitorul, reflectă în același timp poziția de luptă a acestuia față de putreziciunea acestei societăți. În nuvelele **Budulea taichii**, **Moara cu noroc** și altele, el zugrăvește cu deosebită măiestrie oameni și moravuri caracteristice acelei societăți. Romanul **Mara**, apărut pentru prima dată în anul 1906, ca și celelalte lucrări ale sale de mai târziu, reflectă aceeași atitudine critică, a scriitorului față de epoca în care a trăit. Moare în mizerie, uitat de lume, în iarna anului 1925. Regimul nostru democrat popular, restaurator al adevăratelor valori culturale ale poporului, a reconsiderat opera lui Ion Slavici și a repus-o în circulație. Cititorii au la dispoziție opera lui Slavici apărută în volumul **Opere și Opere alese**.

De consultat: Boldan, Emil: **La 30 de ani de la moartea scriitorului I. Slavici**. **Scînteia**, 14. VIII. 1955, p. 2; Stancu, Ilie: **Realismul poveștilor lui Ion Slavici**. Cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la moartea lui. **Gazeta Învățămîntului**, 9. IX. 1955, p. 3; Teaha, Teofil: **Slavici și problemele limbii române**. **Limba română**, 1954, nr. 3, p. 49—54.

ianuarie 1873. — S-a născut într-un sat de pe Don, Aleksandr Serafimovici. Rămas orfan de mic, el trebuie să muncească din greu ca să-și asigure existența. Mai tirziu ca elev și student, citește cu pasiune cărțile democraților revoluționari ruși și activează în cercurile revoluționare studențești. Pentru activitatea sa este deportat cîțiva ani în gubernia Arhanghelsk. Aici își scrie primele lucrări în care înfățișează starea celor asupriți din Rusia țaristă. În 1901 tipărește primul volum de poezii. După revoluția din 1905, în povestirile lui apar figuri de muncitori, ca de exemplu în: **Marșul funebru**, **În toiu nopții**, **Morții din stradă**, **La gura ripei**, **Zărilor roșii**. Prima sa lucrare de mari proporții este **Un oraș în stepă**; urmează apoi **Torentul de fier** în care redă aspecte din timpul războiului civil. După revoluția din Octombrie devine unul din cei mai înflăcărați luptători pentru marea cauză a proletariatului.

De consultat: Kurilenkov V.: A. S. Serafimovici (Monografie) București 1952, Editura Cartea Rusă, 104 p. Iliescu, D.: Din viața și opera marelui scriitor A. S. Serafimovici. Viața Capitalei, 19. I. 1953, p. 2; A. S. Serafimovici. Veac nou, 1953, 17, I. 1953, p. 3.

★

ianuarie 1826. — S-a născut în satul Spas-Ugol, județul Keleazinsk, gubernia Tver, Mihail Evgrafovici Saltikov-Scedrin. După terminarea studiilor devine funcționar și se numără printre cei care frecventau cu asiduitate cercul lui Petrașevski, ceea ce fără nici o îndoială că a influențat asupra operei lui viitoare. Pentru convingerile sale politice, Saltikov-Scedrin este arestat în anul 1848 și deportat la Viatka. În 1855 se reîntoarce la Petersburg unde scrie lucrarea **Schițe din provincie**. Din anul 1860 devine un colaborator permanent al revistei „Sovremenik“ (Contemporanul) unde lucrează la suplimentul satiric. După ce apariția „Sovremenik“-ului este interzisă de către regimul țarist, el începe colaborarea la revista „Otecestvenie Zapiski“. În 1870 începe să lucreze la celebrul său roman **Domni Golovliov** pe care îl termină în anul 1880. Prin întreaga sa operă literară, marele scriitor democrat rus a intrat în istoria literaturii ruse și mondiale ca unul din cei mai mari satirici. Vorbind despre el, V. I. Lénin arăta că: „Nekrasov și Saltikov învățau de asemenea societatea rusă să se deosebească, sub înfățișarea splicuită și pomădată a culturii moșierului feudal, interesele sale rapace, o învățau să urască fățarnicia și lipsa de suflet a unor asemenea tipuri“. Moare în anul 1889.

De consultat: Petrescu, Cezar: Mihail Saltikov-Scedrin. În volumul: „Despre scris și scriitori.“ Eseuri. București, E.S.P.L.A., 1954, p. 122—135; Zaslavski, D.: Marele satiric — Saltikov-Scedrin. Contemporanul, 15, V. 1954, p. 5; Zerceaninov, A. A. Raihin, D. I. și Strajev, V. I.: Saltikov-Scedrin. În volumul „Literatura rusă.“ București. Cartea Rusă, 1954, p. 361—395.

★

ianuarie 1852. — S-a născut în satul Haimanalele, de pe lângă Ploești, Ion Luca Caragiale, marele nostru scriitor clasic. El se trage dintr-o veche familie de actori. Tatăl, ca și un unchi al său, au participat la mișcarea revoluționară de la 1848. Opera literară a lui Caragiale se compune din: piese de teatru, nuvele, schițe, fabule în versuri și articole de critică literară și social-politică. Principalele sale lucrări sînt: **O noapte furtunoasă**, **Conu Leonida față cu reacțiunea**, **O scrisoare pierdută**, **O făclie de Paști**, **Păcat**, **Schițe și momente**, care se găsesc înmănușiate în cele 3 volume de **Opere complete**. Toate cuprind o ascuțită satiră la adresa societății în mijlocul căreia a trăit. Dușmănit de cercurile burghezo-moșierești pentru curajul și sarcasmul cu care a demască moravurile corupte ale acestora, Caragiale a fost nevoit să-și caute mijloace de trai în afara literaturii, îndeplinind tot felul de meserii; a fost rînd pe rînd, sufler, copist de teatru, corector, redactor la diferite ziare, director general al teatrelor, funcționar la regia monooulurilor și restaurator. În 1904 dezgustat de condițiile politico-sociale din țară, pleacă în străinătate și se stabilește la Berlin, unde moare la 9 iunie 1912.

De consultat: Studii și conferințe cu prilejul centenarului Ion Luca Caragiale București E.S.P.L.A., 1953. 326 p.; Iosifescu, Silvian: Caragiale (Colecția „Studii critice“), București. E.S.P.L.A. 1952, ediția II-a, 292 p.; Nicolescu G. C.: Un critic necruțat al orînduirii burghezo-moșierești. Căluza bibliotecarului, 1955, nr. 10, p. 10—12; Șelmaru, Traian: Caragiale, scriitor al poporului. În volumul: „Pe drumul culturii noi“. București, E.S.P.L.A. 1953, p. 132—145.

BIBLIOGRAFIE

ISTORIE

RAVAȘ, GH. : Din istoria petrolului românesc. București. Editura de Stat pentru literatură politică, 1955, 342 pag., lei 6.80.

În cele 10 capitole care le cuprinde, lucrarea lui Gh. Ravaș zugrăvește diferitele etape străbătute de industria petrolului din țara noastră în dezvoltarea ei istorică.

Începându-și studiul cu prezentarea unor date deosebit de interesante asupra primelor exploatari a țițeiului din țara noastră și asupra primelor forme de producție capitalistă în industria petroliferă românească, autorul urmărește dezvoltarea industriei petrolului până în zilele noastre, oprindu-se pe larg asupra situației acestei ramuri industriale în timpul regimului burghezo-moșieresc. Pe baza unui bogat material documentar, Ravaș arată cum, trădând interesele naționale, clasele stăpînitoare din România au dat posibilitate capitaliștilor străini să acapareze și să jefuiască în strînsă colaborare cu capitaliștii băștinași, bogatele zăcăminte de petrol ale țării noastre. Folosind metode prădănice în extracția țițeiului, fără a se preocupa de respectarea normelor unei producții raționale, trusturile petrolifere străine din țară dobîndeau beneficii de miliarde de lei, în timp ce muncitorii petroliști, exploatați la sînge, se zbăteau într-o cumplită mizerie. Împotriva acestei stări de lucruri muncitorii petroliști au dus o luptă neîncetată. Lucrarea face să reînvie lupta clasei muncitoare în general, și a muncitorilor petroliști în special, împotriva exploatarii, pentru răsturnarea jugului burghezo-moșieresc și pentru smulgerea țării de sub jugul imperialismului străin.

Ultimul capitol al lucrării **Dezvoltarea industriei petrolifere în R.P.R.** demască mai întîi complotul monopolurilor internaționale îndreptat împotriva refacerii potențialului industriei petrolifere care a suferit distrugerii mari în urma războiului, complot zădărnicit de clasa muncitoare mobilizată și condusă de partid. În

continuare, capitolul prezintă un tablou al succeselor dobîndite de poporul nostru muncitor sub conducerea P.M.R. în dezvoltarea industriei petrolului. Analizînd succesele dobîndite în acest domeniu în anii primului plan cincinal, autorul demonstrează perspectivele largi de dezvoltare a acestei ramuri în condițiile regimului democrat popular.

Scrisă într-un stil simplu și atrăgător, cartea lui Gh. Ravaș prezintă un interes deosebit pentru toți oamenii muncii din patria noastră.

SITUAȚIA POLITICĂ ȘI ECONOMICĂ ÎN ȚĂRILE CAPITALISTE ȘI COLONIALE

RALEA, MIHAIL : În extremul Occident. București. Editura de Stat pentru literatură și artă, 1955, 152 pag., lei 2.20.

În 1948, pe cînd era ministrul țării noastre la Washington, academicianul Mihail Ralea a întreprins o excursie în Antile, California și Canada, de unde a revenit cu interesante note de drum reunite în volumul de față. De la frontiera Mexicului, străbătînd statele din sud, oprindu-se la New Orleans care păstrează urmele foștilor stăpînitori spanioli, francezi și englezi sau poposind pe vestita plajă de la Miami din Florida unde se răsfășă luxul provocător al vedetelor de cinematograf îndărătul căruia se ascunde crunta mizerie a unei populații însăpămîntată de ravagiile șomajului, călătorul ne dă prilejul să retrăim fapte și aspecte caracteristice din trecutul și prezentul acestor timpuri, prezentîndu-ne un tablou variat al contrastelor pe care le imprimă și le adîncesc deosebirile sociale. Pretutîndeni se remarcă o obositoare uniformitate a existenței, o neîncetată goană după afaceri și cîștig care redau în linii generale modul de viață proslăvit de apologeții capitalismului.

Aceste moravuri se întind cu mult dincolo de frontierele S.U.A., în statele coloniale și pretins independente, unde poporul e exploatat de cîteva familii indigene cu complicitatea marilor trusturi capitaliste, care exercită o influență atotstăpînitoare.

Foarte sugestive și colorate sînt însemnările din California, cu marile orașe care s-au născut, trăiesc și se dezvoltă pe axa unor afaceri temerare care nu cunosc cruțare pentru ființa umană, cu gangsterismul popularizat cu ajutorul cinematografului și a unei literaturi de proastă calitate, cu reclama care tinde să terorizeze conștiința omului, într-un cuvînt, America trepidantă, îmbătrînită înainte de vreme în lupta pentru stăpînirea banului, care înseamnă stăpînirea puterii.

În Canada, călătorul notează viața oarecum patriarhală a fermierilor — și nu departe de aceștia zgomotul dezvoltării industriale, cu o pronunțată dependență economică față de S.U.A., redînd totodată creșterea unei mișcări progresiste, luptătoare pentru pace și drepturi politice mai largi.

Volumul se încheie cu cîteva note scrise la întoarcerea din călătorie, unde găsim observații curente despre legislația bizară a unor state americane, despre unele concepții înapoiate în anumite domenii de știință, sau despre rapacitatea negustorească a burgheziei din Noua Anglie, mascată de lozinci bisericesti și de o ipocrită austeritate în moravuri.

În Extremul Occident este un excelent ghid pentru cei care vor să cunoască modul de viață din țările vizitate de autor.

LITERATURA

LU SIN: Povestiri. București. Editura de Stat pentru literatură și artă, 1955, 316 pag., lei 5,30.

Lu Sin este considerat întemeietorul noli literaturii chineze, supranumit Gorki al Chinei, deoarece el a deschis era unei arte noi, realiste, în China. Povestirile cuprinse în această culegere sînt caracteristice pentru curajul cu care Lu Sin introduce pentru prima oară în literatura chineză chipul adevărat al țăranelui, arătînd în mod realist viața lui întunecată și lipsită de bucurii din timpul vechiului regim.

În Adevărată poveste a lui Ah Q, autorul, înfățișînd pe un argat sărac, fără casă și fără familie, face să reapară imaginea vieții chinuite a țărănimii muncitoare din vechiul sat chinez, care se stîngea sub exploatare și opresiune feudală, demonstrînd totodată că revoluția din 1911 deși a dărîmat monarhia, n-a pus capăt atotputerniciei aristocrației și arbitrarului autorităților locale, obișnuite să vadă în țaran o ființă mizerabilă și demnă de dispreț.

Cu o puternică putere de evocare demască Lu Sin în Jurnalul unui nebun,

esența reacționară a moralei confucianiste, de care clasele dominante s-au servit timp de milenii ca să abată poporul de la adevăratele lui preocupări și să-l poată ține astfel într-o neconținută sclavie.

Demascînd moravurile vechii societăți chineze, practicile superstițioase, consecința a stării de ignoranță în care erau țînute masele, scriitorul se ocupă de soarta intelectualilor, ca de pildă în povestirea Kun I-ji, unde eroul cu același nume, lipsit de o orientare justă în problemele sociale, neputînd să se adapteze luptei poporului pentru libertate, dezamăgit de propriile lui eșecuri, deoarece nu are banii necesari să-și cumpere gradul universitar care să-i asigure posibilitatea unei existențe, decade pe ultima treaptă a mizeriei și moare de foame și de frig într-o noapte rece de toamnă.

În celelalte povestiri cum sînt: O împlinire măruntă, Miine, Satul natal, Săpunul, Leacul, Divorțul, Solitarul și altele, Lu Sin prezintă în același fel realist alte aspecte din viața societății chineze, dezvăluind minunatele trăsături sufletești ale oamenilor din popor, revolta lor împotriva nedreptății și împărțirii claselor atotstăpînitoare din China de altă dată.

Lectura acestor povestiri va ajuta pe cititori să cunoască mai de aproape trendul poporului chinez.

MERLE, ROBERT: Moartea e meseria mea. București. Editura de Stat pentru literatură și artă, 1955, 325 pag., lei 5,70.

În cartea sa, Moartea e meseria mea, scriitorul francez Robert Merle descrie viața unui mare criminal fascist, comandant al lagărului morții de la Auschwitz, arătînd și cauzele adînci care au permis ca dintr-un popor harnic, muncitor, talentat, să se poată ridica asemenea monștri. Pentru aceasta, scriitorul prezintă societatea germană încă dinaintea primului război mondial, cînd spiritul militarist, cazon, absurd, al iuncherilor, încerca să facă din orice german un soldat care nu gîndește, ci execută mecanic orice fel de ordin i se dă. În acest spirit a crescut și micul Rudolf Lang. Familia, școala, biserica, întreaga ordine socială contribuie să anuleze în el orice sentiment uman. Deși copil, Rudolf pleacă de acasă, reușește să se înroleze voluntar în armată, luptă în Turcia și se distinge prin cruzimea lui. După înfrîngerea kaizerului, Lang luptă împotriva muncitorilor germani care cereau libertatea patriei lor, apoi în Țările Baltice împotriva Republicilor Sovietice de acolo. Pentru aceste „fapte” de arme e chemat de hitleriști, înrolat

în partidul lor și după ce e pus să omoare pe un așa zis trădător, începe să urce pe scările ierarhiei fasciste. În timpul războiului i se încredințează o sarcină de mare „cinste“ și anume, aceea de a organiza asasinarea în masă a oamenilor cinstiți, care urăsc fascismul și nu vor să-l accepte. Așa ia naștere lagărul morții de la Auschwitz.

Dar lupta dîră a popoarelor, în fruntea căreia a stat Uniunea Sovietică aducînd grele jertfe de sînge, doboară fascismul și criminalii de teapa lui Lang sînt chemați la judecată.

Concepută sub formă de confesiune a unui asemenea odios personaj, cartea lui R. Merle trezește ura cititorului nu numai pentru fascistul Lang, „călău a milioane de nevinovați“, ci pentru întreaga orînduire care se bazează pe existența unor asemenea monștri. Apărută la sfîrșitul anului 1952, cartea **Moartea e meseria mea** se încadrează în marea luptă pe care o duce și poporul francez alături de celelalte popoare iubitoare de pace, împotriva acordurilor de la Paris, împotriva reînvierii spiritului prusac, și a înarmării Germaniei occidentale, împotriva unui nou război.

CĂRȚI PENTRU TINERET

BELEAEV, K.: Cetatea veche, București. Editura Tineretului. 1955, 610 pag., lei 21,70.

Sub acest titlu a apărut noua ediție a trilogiei scriitorului sovietic, cuprinzînd volumele **Cetatea veche**, **Casa cu fantome**, **Oraș la mare**. Ea cuprinde istoria unei generații glorioase a tineretului sovietic care în anii Marii Revoluții din Octombrie și ai războiului civil a luptat alături de întregul popor pentru libertatea patriei și o viață mai bună.

Într-un mic orășel ucrainean din apropierea graniței cu România burghezosocietărească și cu Polonia panilor, Vasile Mandjura — povestitorul — și prietenii lui, Petka Maremuha și Sașka Bobiri, trăiesc clipele grele ale luptelor cu bandele lui Petliura. Trupele roșii sînt nevoite să părăsească vremelnicele orășelul. Petliuriștii aduc și aici, ca peste tot pe unde au trecut, jale, lacrimi, sînge. Prietenii asistă, nevăzuți la împușcarea comunistului Sergușin, între zidurile vechi ale unei foste cetăți. De aci înainte, copiii au început să dea față piept cu viața. Între odraslele săracilor din cartierul Zarecie și fiii bogătaşilor, partizani ai lui Petliura, se încinge o luptă aprigă, chiar dacă nu ia deocamdată decît forme copilărești: bătălii, urmări, atacuri cu sticle cu var. Dar de-a lungul întregii cărți, lupta aceasta se

va continua, pentru ca odată cu trecerea anilor și copiii de altădată trec tot mai hotărît, unii de partea poporului ce și-a cucerit libertatea, alții ca Kotka Grigorenko de partea dușmanilor lui.

Volumul **Casa cu fantome** povestește mai departe viața celor trei prieteni în anii adolescenței, atunci cînd învățătura și joaca copilăriei încep să facă loc și unor preocupări mai deosebit de gingașe și curate: dragostea. Chipul Galei Cușnir, fetița inimoasă de altă dată, adolescenta mindră ce îl face pe Mandjura să se frămînte atît, se desprinde luminos din bogata galerie prezentată de scriitor.

Și viața continuă bogată, îndîrjită, cerînd noi bătălii. Dușmanii înfrinți în anii războiului, scot iar capul, uneltesc din nou. Un agent al lor, Zenon Pecerița, fost petliurist, spion și diversionist în slujba unor puteri străine, a ajuns într-un post însemnat. El ordonă închiderea școlii unde învață cei trei prieteni pentru că, spune el, Ucraina nu va ajunge niciodată o țară industrială, cerul ei nu va fi „minjit“ de fumul uzinelor. Dar Pecerița și oamenii lui nu-și pot face jocul multă vreme. Comsomoliștii cer ajutorul partidului, trimițînd chiar un delegat — pe Mandjura — la C.C. al P.C. (b) al Ucrainei care sprijină aspirațiile juste ale tinerilor de a ajunge muncitori calificați. Mai tîrziu, în acel **Oraș la mare** în timp ce lucrează în uzina unde au fost repartizați, Mandjura, Bobiri, Maremuha, împreună cu alți tineri comsomoliști ajută din nou la dejucarea planurilor acestor dușmani cum sînt Pecerița sau beivul Kașkent. Urmăriți de G.P.U., dușmanii sînt prinși și făcuți inofensivi.

Referindu-se la forma ei simplă și atrăgătoare în care e prezentată o epocă dintre cele mai importante din viața poporului ucrainean, scriitorul sovietic N. Nosov scrie: „Bună carte! O vor citi cu plăcere și copiii și cei mari“.

CORBEA, DUMITRU: Așa am învățat carte, București. Editura Tineretului, 1955, 190 pag., lei 3,15.

În volumul **Așa am învățat carte**, scriitorul Dumitru Corbea ne povestește despre greutățile neînchipuit de grele cu care a trebuit să lupte în copilăria lui petrecută într-unul din satele fostului județ Botoșani, pentru ca să poată urma școala primară în sat și apoi cîteva clase de liceu la Botoșani. Mama lui, femeie săracă, văduvă de război, luptă din răspuțeri să-și crească copiii, muncind din greu bucată de pămînt pe care o are. Femeie simplă, care nu cunoaște binefacerea culturii, ea protestează

atunci cînd învățătorul însoțit de jandarm vine să-i impună obligația de a-și trimite copilul la școală, dar îl va trimite cu drag de îndată ce vede la acesta tragere de inimă pentru învățatură. Autorul ne înfățișează condițiile deosebit de grele de-acasă și de la școală cu care a luptat ca să poată învăța, împărțindu-și vremea între școală și muncile de-acasă sau de la cîmp, argătînd și pe la vecinii mai înstăriți, ca să poată scoate un ban cu care s-o ajute pe mama lui împovărată de greutăți. La sfîrșitul celor patru clase primare, dorind să învețe mai departe, copilul pleacă din sat la voia întîmplării. Ajuns la Iași, el bate la ușile tuturor școlilor

din oraș, dar nici una nu i se deschide ca să-l primească. Ca să nu moară de foame, trebuie să intre la stăpîn, fiind rînd pe rînd băiat de prăvălie la un mare magazin din Iași, ucenic la un atelier de tîmplărie din Ștefănești, servitor în casa unui deputat din Botoșani și apoi copil de trupă la un regiment din acest oraș. Luptînd cu răutatea stăpînurilor care-și bat joc de dorința lui de a învăța carte, el reușește totuși să facă primele două clase de liceu. Aici scriitorul se oprește, făgăduind cititorilor să povestească în altă carte lupta și mai grea pe care a trebuit s-o dea mai tîrziu cu cei care credeau că numai ei au dreptul la viață și ferticire.

CALENDARUL ȚĂRĂNIMII MUNCITOARE

București, Editura de Stat pentru literatura politică, 1956, 358 pag., lei 10.

Calendarul țărănimii muncitoare pe anul 1956 se prezintă deosebit de bogat în conținut și într-o formă grafică atrăgătoare.

El cuprinde multe și variate date importante privind mai ales evenimentele din istoria țării. Rubrica denumită **Oameni înaintați** vorbește despre viața și operele clasicilor marxism-leninismului, a unor oameni de știință și artă precum și despre activitatea unor conducători străluciți din trecutul istoric al poporului nostru.

Prezentînd principalele probleme legate de avîntul producției agricole, **Calendarul țărănimii muncitoare** publică un calendar al lucrărilor agricole, precum și articole care aprofundează principalele metode înaintate în cultura plantelor (cereale, legume, plante tehnice), în creșterea animalelor, în silvicultură. Cităm: **De ce este necesară rotația culturilor agricole**, **Un nou îngrășămint pentru agricultură**, **Lucrările de întreținere a porumbului**, **Combaterea buruienilor cu substanțe chimice**, **Noi plante textile în agricultura noastră**, **Raionarea soiurilor de viță de vie**, **Hrănirea suplimentară a animalelor tinere**, **Perdele de protecție a cîmpurilor ș.a.m.d.** De asemenea, sînt descrise unele mașini agricole simple ce pot fi folosite de țărani muncitori cu gospodării individuale.

O importanță deosebită se acordă problemelor științifice care tratează printre altele despre **Energia atomică și folosirea ei în scopuri pașnice**, **Păsări folositoare agriculturii**, **Cum ierneză animalele**, **Apa de băut**, apoi sfaturi medicale și cunoștințe despre organele corpului omenesc, curiozități geografice ș.a.m.d.

Calendarul posedă și o rubrică de literatură și artă, cultură și sport, unde

cititorii au posibilitatea de a cunoaște viața și opera lui Eminescu, Coșbuc, Creangă, Alecsandri, Vlahuță, Sahia, Sadoveanu, Tolstoi, Maiakovski, Polevoi, Petofi, Liui Tian, Dickens, precum și ale altor scriitori ai literaturii noastre clasice și contemporane cit și a celei universale. Instructive sînt reportajele literare din țările de democrație populară.

Nu lipsesc din calendar nici sfaturi practice și gospodărești unde se dau îndrumări privind prepararea mîncărilor și a conservelor, cu prezentarea unor modele economice și plăcute de haine pentru copii și vîrstnici. Nu lipsesc nici indicațiile pentru confecționarea de jucării și alte distracții pentru copii.

Calendarul țărănimii muncitoare pe anul 1956 își propune și în anul acesta să fie îndrumar practic și sfătuitor în multe domenii ale vieții. De la popularizarea metodelor înaintate și a frunțașilor în producție agricolă, de la popularizarea largă a problemelor politicii economice în general și ale transformării socialiste a agriculturii în special și pînă la datele privind geografia, economia și politica diferitelor țări ale lumii, de la problemele sănătății oamenilor și pînă la problemele zborului interplanetar, nenumărate cunoștințe sînt strîse și îmbinate în această lucrare. La cererea cititorilor săi **Calendarul țărănimii muncitoare** publică o hartă a bogățiilor țării noastre, un tabel al stațiunilor balneo-climatice precum și frumoase reproduceri din picturile contemporane.

Pentru bibliotecarii noștri de la sate, **Calendarul țărănimii muncitoare**, constituie un ajutor neprețuit în munca lor de zi de zi. De aceea, el nu trebuie să lipsească din nici o bibliotecă.

I. CRISTESCU

Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.